

Mirgu Marga
Rašo Kugis Mugis.

"PRIEŠU turime daug ir mūsų laukia nelengvas darbas. Bet kas? Ar mūsų bočiai turėjo mažiau priešų? Ar jų darbas ir kova buvo lengvesnė? Visgi jie tautą išsaugojo, nors, turbūt, jų niekados daugiau nebūdavo negu Lietuvių dabartyje. Kokių būdu? Lietuvis visados laisvę mylėjo ir myli. Savo valia niekieno pastumdėliu ar vergu nebuvo ir nebus. Lietuvių tauta maža, bet ji kietas ir kartus pipiras. Perkasti galima, bet pirm negu sukramtysi, turėsi gairininkų šauktis."

Tai Lietuvos Ministro Londone, p. Balučio žodžiai, Bostono Lietuvių Jaunimo Ratelio sekretoriui, dėkojant už Ratelio pasiūstą \$100 aukų.

LIETUVIAI kieta kova laimėjo šį mėnesį (Gegužės 7) minimą spaudos draudimo panaikinimą Lietuvoje, 1904 metais. Istorikas A. Šapoka rašo: "Nors už knygų platinimą buvo baudžiama keleriais metais kalėjimo ir ištėrimų Rusijos gilumon, ar Sibiran, tačiau knygų platinimo tai nesulaikė. Rusų valdžios atstovai buvo priversti pripažinti nebepajėgį kovoti su knygų platinimu, o slaptos knygos ir laikraščiai sėjo didelę valdžiai neapykantą. Vilniaus gubernatoriaus S. V. a. topoliskis Mirskis ir Kauno gubernatoriaus Veriovinas sutarė prikalbėti carą medžioklėje įvykusioje Baltvyžių giriose. Caras, jų įtikintas, grįžęs į Petrapilį, paskelbė dekretą."

Amerikos Lietuviai, šią tautos pergalę minėdami, pilietingai pasielgtų jei paaukotų po penkinę savo mėgiamam Lietuviškam laikraščiui. Spauda tautos veidrodis ir jos samonė. Tegul ji žiba! Praeitį minėdami, kurkime dabartį ir ateitį!

AMERIKOS Lenkai gana smarkiai karščiavosi dėl Kun. Orlemanskio kelionės Maskvon. Daro net smarkių priekaištų Amerikos vyriausybei. Bet karšti žodžiai bulvės neiškepa, ir Amerikos visuomenė galės tu kovotojų grubiai paklausti: "Kas jūs, Lenkijos ar Amerikos piliečiai?"

Rytinės Lenkijos šienų klausimas labai painus dalykas. Favyzdžiui, čia inaina ir Vilniaus klausimas, kurį 1920 metais oficialus Lenkų atstovai pripažino Lietuvai, bet želigovkis smurtu pagrobė.

Kaip Churchill nesenai pareiškė, Anglai Vilnių niekados Lenkiškai neskaitė. Karu grumodami, Lenkai privertė Lietuvą atšaukti savo "nei karo, nei taikos" kovą dėl Vilniaus. Jokia Lenkų partija ikišiam viešai nepripažino Lietuvos teisių į Vilnių. Tą patį galima sakyti apie Lvovą, priklausantį Ukrainiečiams.

AMERIKOS Lenkai išminčiųiau darytų jei protestuotų dėl vienašalių budų kuriais Rusai Rytų Europos klausimą sprendžia. Maskva, matyti, čia nesiskaito, nei su Lenkų, nei su Lietuvių, nei su Amerikos ar Anglijos noriais. Tas Amerikos visuomenė erzina ir baugina. Jei nepavyktų pokarinę Europą sutvarkyti kad ir vilkas būtų sotas ir avis sveika, tai kitas pasaulinis karas neišvengiamas.

Tinkamai neišsprendę klausimai šauks į dangų atkeršto, kaip Prancūzija per 40 metų šaukėsi Elzaso.

The Ohio War History
Commission
Ohio State Museum
Columbus Ohio

The only National Lithuanian Newspaper published in Ohio, reaching a very large majority of the 80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

No. 22

Kaina 5c.

CLEVELAND, OHIO GEGUZĖS-MAY 26, 1944

Smerkia U.S. Liberalus už Jų Vergišką Dvasią

LAUKIA DIDŽIO- JO LEMIAMO MUŠIO

Iš Berlio ir iš Maskvos radio pranešimai nurodo į mus staigius išsivystymus laukiamo didžiojo lemiamo mušio Europoje. Gen. Eisenhower tuo tarpu stengiasi paruošti milijonus Eurovos žmonių, laukiančių išliuosavimo, į gausingą talpą iš vidaus, invazijos parėmimui.

Berlio radio tikrina jog Alijantai turi gatavai 3,500,000 Amerikiečių ir Britų armiją pastatytą pietinėje Anglijoje, gatavą puliti Europą kaip tik bus duota tam įsakymas.

GEGUŽĖS 25 Berlynas vėl buvo smarkiai bombarduotas, kuomet didžiausias istorijoje lėktuvų skaičius — 7,000 — atakavo Hitlerio tvirtovę Europą iš bazinių Anglijoje ir Italijoje. Vokietija ir nazių valdomos sritys bombarduojama tukstančiais lėktuvų kasdieną.

ITALIJOJE. Aštuntosios Armijos tankai perlaukė Hitlerio Liniją Liri slėnyje ir išstato pavojaun visą Vokietijų apsigynimo sistemą užpuolimu iš užpakalio. Anzio pakraščio įėjimas nukirto Apian kelią ir kaulasi už Cisterna. Alijantų įėjimas tame fronte randasi tik 20 mylių atstumu nuo Romos.

PACIFIKE, Amerikiečiai praplėtė savo užkariavimą Dutch New Guinea saloje. Amerikiečių įsiveržimu ten užmušta 833 priešai ir Japonų nuostoliai stovi 20 ant vieno Amerikiečio.

Bėganti iš salų Japonai kareiviai skandinami kupiniais laivais.

Amerikos valdžia taksu už degtinę Balandžio mėnesį surinko \$170,000,000, 57 milijonais daugiau negu Balandžio m. 1943 metais.

Berwick, Pa. — Neautorizuotame streike American Car and Foundry Co. išėjo iš darbo 6500 darbininkų, sulaukymami karškus darbus.

Vokietijoje, iš vienos karo nelaisvių stovyklos išsiveržė keliasdešimtis Anglų lakunų nelaisvių. Vokiečiai sargai 47 jų nušovė.

Viena Maskva Rytų Europos klausimo tinkamai išsprendi nesugebės. Jos išsprendimas (jei vienašalis) bus meškiškas, ir pasaulio taikai tik meškiškai pasitarnaus. Čia reikia didelio, didelio abipusio pasitikėjimo. Tačiau, tas pasitikėjimas neužsąs jei kiekvieną sykį Maskvai pasijudinus bus šaukiama: "vilkas vilkas!" Daug dalykų gali kantriai palaukti karo pabaigos.

Ką Nesenai Smerkė Dabar Gina ir Pateisina

Žymus Amerikietis rašytojas, žurnale The American Mercury, idėjo atvirą laišką Amerikos Liberalams — tiems gaivalams kurie pasidengę liberalų skraiste sveria dalykus ne kaip teisybė ir bešališkumas reikalauja, bet grynai gelbėdami varyti Maskvos propagandą tarp mažai dalykus permatančių Amerikos žmonių.

Tiems liberalams, Lyons nurodo, buvo baisiausių dalyku kuomet Vokiečiai pasimojo užimti Sudetiją, vėliau Danzigą, ir tt. Dabar jie knisa verčia, istorinius raštus įieškodami pateisinti neteisėgumui ir padengimui dalykų kad nuo-ga akis negalėtų pamatyti.

Kai lietėsi pavergimas milijonų žmonių, patenkant Hitlerizmo pragarą, sako Lyons, tie liberalai nesirupino daug apie istoriją ir kitus dalykus, tik piktnaišiai galingojo primetimu vergijos silpnajam.

Tačiau, keista, sako Lyons, tie liberalai LIOVĖSI protavę ir svarstę tais pačiais terminais kuomet el-na klausimas apie Rusiją ir Rusijos politiką. Jos politikos ir tikslų pateisinimui tie liberalai pavirto didžiausiais žinovais. Jie pasišoko būti etnologais, istorikais, tarptautinių teisių žinovais ir gynėjais.

"Keisčiausia visko", sako toliau Lyons, "jūs staisitės kaip mitytojai įėjimo tokios kokios ji yra; radot pateisinimų diktaturai."

"Jūs pasirodėte mielai sutinką užgirti Rusijos tuos pačius nusižengimus ir kri-

minališkumus ką pas kitus pasmerkė; jūs pasirodėte esą totalitarai tik kitokio plauko, kurie vartoja liberališką kalbą padengimui savo pikty darbų.

"Jūs smerkėte 'imperialistų' karą pirm negu Rusija buvo į jį įstojus, ir užgyrėte jį kada Rusija liko įvelta; tuomi jūs pasirodėte svetimos diktatūros sužavėti, nežiurint kaip save liberalais vadinate."

"Gal but šimtas milijonų žmonių rytinėje Europoje nuo Baltijos iki Adriatiko, augina viltis kad išlaisvinimas iš po nazių jungo suteiks jiems progą gauti tam tikrą kiekį demokratinės laisvės. Jie yra Lenkai, Latviai, Suomiai, Baltgudžiai, Balkanų Slaviai, Ukrainiečiai, Lietuviai. Jie turi lygiai tiek noro bati pavergtais Rusų rusies totalitarizmui kaip Austrai ar Čekai ar Sudetijos Vokiečiai norėjo Vokiečių rusies vergijos."

Savo ilgame straipsnyje Lyons prikiša tiems Amerikos liberalams nesamone — jų sutikimą kad Stalinas, iš visų žmonių, spretų kas yra demokratija!

Galime tik džiaugtis kad Amerikoje yra dar sąžiningų žmonių ir laikraščių kurie drąsiai stoja mažų tautų teises ginti šioje šalyje — stoja į atvirą kovą prieš visokius papirkus propagandistus, prieš suklaidentus nežinėjus, ir sufanatikus apakėjus, kurie pasiėmė piršti Stalino užsiurbtoms pavergti tautos jo siulomus vergo pančius.

ALIJANTAI GERAI APGINKLUOTI

Prez. Roosevelt pareiškė Kongresui kad Alijantų invazijos įėjimo apginkluotos bilijonais dolarių Amerikos lend-lease pinigų, taip kad dabar jau yra pasiruošę smogti Hitlerio Europinė tvirtovė.

Už apie 3 biljonus dolarių lėktuvų, tankų ir kitų karo reikmenų duota Britanijai, o už \$4,750,000,000 nugabenta Rusijai.

Pastaru laikų daug pagalbos duoda ir Kinijai.

TURKIJOJE suimta fašistiniai vadai kurie rengė išversti dabartinę vyriausybę.

Iš paskirų karo frontų gaunama žinios kad kareiviai nepaiso balsavimo numoja ranka, nenori tuo laiko gaisuoti. Prie to, sako, yra tam tikri varžymai kurie atgrąšina juos naudotis balsavimu.

U. S. Sklandytuvų Kareiviai Paraduoja

Šie Amerikiečiai kariai paroduoja "kur nors Anglijoje". Jie yra specialiai paruošti sklandytuvams — lėktuvams kurie neturi savo motorų ir oru traukiami kitų lėktuvų.

SOVIETAI TVERIA LENKŲ VALDŽIĄ

Iš Londono praneša jog iš nazių okupuotos Lenkijos siunčiama delegacija į Maskvą. Tai esą Lenkų "patriotų" atstovybė, kurią Stalinas pripažins "teisėta" Lenkų vyriausybę, o Londone esančią vyriausybę in exile pastums.

Tas tik parodo kaip palšelusiai Maskva dirba suplėšimui ir užvaldymui savo kaimyniškų šalių ir kitų Europos valstybių. Stalino planas yra sugriauti tose šalyse tvarką ir sistemą taip kad karui pasibaigus niekas kitas ten nepajiegtų išlikti kaip tik galvažudžiai komunistai.

Amerika nutraukė davimą Turkijai pagalbos sulęgend-lease programo, del to kad Turkija neparodė noro imtis griežtesnio nusistatymo prieš Ašį.

Maskva, kuri taikėsi visą laiką prie Bulgarijos, dabar nesulaukdama jos išstojant iš karo Vokietijos pusėje, pagrąsino nutraukimu su Bulgarija santykių Gegužės 25.

Plieno darbų unijoje turima apie 900,000 narių, iš jų apie 80,000 yra moterys. 45,000 tų moterų darbininkų tiesiog užima vyrų vietas ir darbus.

PRADĖKIT SIŪSTI RAPORTUS APIE PARDUOTUS KARO BONUS

Daugybės pavienių jau prisiuntė savo pirktų kuponų liudymus, kiti dar perka ir siunčia, o kurie dar nepirkot, paskubėkit nusipirkti vieną ekstra karo boną ir siųskit savo kuponus komiteto pirmininkui arba LVS Centran čia paduotais adresais.

A. S. Trečiokas, Pirmininkas
314 Walnut Street, Newark 5, N. J.

L. V. S. CENTRAS 6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

DIRVA (THE FIELD)

Published every Friday in Cleveland in the
LITHUANIAN WEEKLY
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

Subscription per Year in Advance
In the United States \$2.00
In Canada \$2.50

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Cleveland Post Office under the Act of March 3, 1879

(29-ti metai :: 29th year)

DARBIAI IR DARBININKŲ ŽINIOS

Reikės daugiau darbininkų. Karo Darbo Įėjos administracija skelbia apie reikalingumą dar 14,000 daugiau darbininkų dirbtuvėse kurios gamina kareiviams į kraštą išvežimo valtis ir laives, nes jų bus daroma dar daugiau.

Trisdešimts keturios tokių laivų išdirbystės Kovo mėnesį paėmė 5900 darbininkų daugiau ir jose dabartiniu laiku dirba 106,500 darbininkų. Reikalingų joms dar 14,000 darbininkų šią vasarą.

Detroit, Mich. — Chrysler Corp. dirbtuvėse streikui tęsiantis, unijos viršininkai pradėjo raginti darbininkus grįžti dirbti.

Parke, Davis and Co. chemikalų dirbtuvės darbininkai nutarė streikuoti. Streikas apims 1900 darbininkų.

Toledo, Ohio. — Apie 600 miesto valdybos darbininkų buvo sustreikavę, bet gavę prižadą algų padidinimo grįžo dirbti.

Seattle, Wash. — Pacifico pakrastyje sustreikavo kelių dešimčių medžio apdirbimo dirbtuvių 20,000 darbininkų, reikalaujanti daugiau mokesčių. Vieni streikeriai yra AFL, kiti CIO nariai.

Pottsville, Pa. — Baigė streiką Cressona aluminio dirbtuvės 2000 darbininkų, kurie reikalavo daugiau mokesčių.

Bitė palindo po akiniais kareiviui valdančiam karišką trokš, Ontario Cal., ir jis nustojęs kontrolės sumušė kitą automobilį kuriame važiovo moteris, ir ją užmušė.

JUGOSLAVŲ karalius, pašalinamas iš vadovybės Gen. Mihailovičių, iškikimą sau patriotą kariautoją, taip kaip ir uždare pats sau duris grįžti į savo šalį. Jis tai padarė spaudžiamas Alijantų, patenkinti Stalino agento "maršalo" Tito, kuris su Maskvos pagalba ėmėsi Jugoslavijoje įsistiprinti.

Rusijoje stačiatikių bažnyčios galva, vietoje mirusio Sergejaus, paskirtas 67 metų amžiaus metropolitas Aleksejus. Žinoma, jis skiriamas su Stalino žinia ir turės tarnauti Staliniui, kaip tarnavo jo pirmtakas.

Amerika dabar statydinasi du milžiniškus lėktuvnešius laivus, po 45,000 tonų. Tie laivai bus gatavi 1945 metais ir bus panaudoti kare prieš Japonus. Šią vasarą pradės statydinti trečią tokio pat dydžio laivą.

PENNSYLVANIJOJE

PHILADELPHIA

Laivyno Sekretorius

Pakeltas Lietuvių Vardas

Dabartiniame neaiškumų, pavymų sukuryje ir abejotinumuose del Lietuvos ateities — netikėtai mūsų mieste Lietuvių vardas tampa iškeltas ir pageriamas asmenyje mūsų veikėjos ponios Genovaitės Roman, kuri yra žmona Lietuvio laidotuvių direktoriaus, 1113 Mt. Vernon St., Philadelphia.

Sekmadienį, Gegužės 21, di- džulėje Convention Hall buvo švenčiama "I Am An American Diena". Spektaklyje ėmė dalyvumą 21 tauta savo tauti- niuose kostiumuose, kurių tar- pe Lietuvos atstovavo Lietu- vių Moterų Taryba ir Dainos Choras. Lietuviai atliko puik- iai savo užduotį gražiomis Lietuviškomis dainelėmis. Pu- blikos dalyvavo virš 20,000.

Tas dar ne viskas. Tą die- ną dienraštis Philadelphia In- quirer ant pirmo puslapio pa- talpino ponios Genovaitės Ro- dan atvaizdą, pasirėdžiusios Lietuvių tautiniais rubais, prie nepaprastos Amerikos vėlia- vos, kaip dalyvę "I Am An American Dienos" iškilmėje, pažymint ją Lithuanian. Ji buvo vienatinė iš visų tautų dalyvavusių iškilmėje taip pa- gerbta spaudoje, o per ją ir mūsų tauta. Ir kiti laikraščiai aprašydami tos dienos iškilmę paminėjo apie Lietuvę Mrs. Roman. Taip tai per mūsų vi- suomenės darbuotojų Lietuvai- tę, Lietuvių vardas tapo iškėl- tas šiam viename iš didžiau- sių pasaulinių miestų.

Todėl dar nenusiminkime ir visi darbuokimės kad ir Lie- tuvos vardas būtų taip iškėl- tas.

James V. Forrestal, Karo Laivyno Sekretoriaus padė- jas, paskirtas Laivyno Sekre- toriumi mirusio Sekretoriaus Knox vietą.

J. Budrevičius, 1851 South Ringgold St.
Antanas Dzikas, 3619 East Thompson St.

P. Biržis, 618 E. Girard Av.
F. Šimoliūnas, 5031 Rising Sun Ave.

Z. Jankauskas, 536 N. 11th Street.
A. Bačauskas, 1200 E. Chel- tenham Ave.

J. Biržietis, 3016 E. 79 St.
Kun. S. Raila, 324 Wharton Street.

Mrs. G. Roman, 1113 Mt. Vernon St.
J. Balinskis, 2715 E. Alle- gheny Ave.

J. Griganavičius, 2615 East Allegheny Ave.
J. Vaidada, 4774 Richmond Street.

K. Žadeika, 2619 E. Ontario Street, ir kiti.

Pas jus galite gauti petici- jos blankų pasirašymui. Patys pasirašę pakalbinkit ir kitus pasirašyti. Pagelbėkit, nes no- rima surinkti milijoną parašų.

F. Pukas.

PITTSBURGH

Kvota \$222,170,000

Penktos Karo Paskolos kvo- ta Allegheny apskrityje šį kar- tą nustatyta \$222,170,000 — didžiausia negu kada turėta pirmosios paskolų vajais.

Karo bonų vėjus tęsis nuo Birželio 12 iki Liepos 8, Visoje šalyje nustatyta su- kelti 16 milijonų dolarių Penk- tos Paskolos vajuje.

Lietuvių komitetas stoja į darbą šios paskolos padarymui pasekminga.

APGAVO SENUKĘ

Iš Chicora, Pa., atvyko į Pittsburghą Julia Walker, 75 m. senukė. Apsigyveno Sham- rock hoteliukyje, ant Wylie ave. Ji norėjo rasti mieste darbą, bet persona, niekas ne- priėmė.

Bet štai, aną dieną ją pasi- tiko gatvėje dvi moterys, vie- na balta, kita negrė, ir paža- dėjo jai darbą duoti. Jos su- žinojo kaip nors iš to hoteli- uko kad ta senutė turi pinigų. Pažadėjo jai duoti darbą ir paklausė ar ji turi pinigų. Se- nutė pasisakė turi prie savęs \$920, ir visus atidavė tom ap- gavikėm, kurios pažadėjo jai tuos pinigus "padvigubinti". Ji likus gatvėje viena, tik vėliau pradėjo dasiprotėti kad gal- but daugiau savo paskutinių pinigų nematys....

Ji yra našlė, du sunus turi kariuomenėje.

PADĖKA DRAUGAMS

Šiuomi reiškiamie savo nuo- žirdžią padėką mūsų draugams už jų suteiktas dovanas ir lin- kėjimų bei sveikinimų laiškus mūsų 25 metų vedybinio gy- venimo sukaktuvių proga, Ge- gužės 7 d. Tų sukaktuvių die- ną, Kun. Skripkus atlaikė mi- šias 10 valandą, šv. Kazimie- ro bažnyčioje.

Kartu norim padėkoti ir šv. Kazimiero parapijos Seserims už jų įteiktą mums tokią puik- ią ir vertingą dovaną, mūsų sukaktuvių atminčiai.

Mr. & Mrs. Geo. Young.

BALTIMORE, MD.

Keistos Naujienos

Lietuviški Demokratai nuo Lombard gatvės taip sudemo- kratėjo kad savo patalpose pradėjo vesti sovietų Stalini- šką propagandą. Gegužės 17 d. atvirtuėmis sukvietė publiką nemokamai pamatyti krutamų paveikslų.

Publika nors ir taip specia- liai kviesta, lyg. nujausdama kokie bus rodomi paveiksai, kvietimą ignoravo, atėjo vos apie 20 ypatų. Rengėjai nesu- laukę daugiau publikos, jau ge- rokai pavėluotai pradėjo ren- gtis rodyti tą savo importuotą tavorą. Pirm pradėsiant rody- ti pasakė kad paveiksai bus rodomi iš Rusijos ir Rusijoje nufilmuoti ir įsakė nieko apie juos nekalbėti kada išeis lauk.

Paveiksai buvo kalbanti, iš karo lauko, tikrą sovietų pro- paganda, kokią Stalinas galė- sio įsmugeliuoti į šią šalį. Pa- rodė ant žemėlapiu kokio mi- lžiniško didumo yra ta Sovietų Sąjunga, kurią sudaro šimtai tautų kalbančių daugiau šimto skirtingų liežuvių, ir kaip visi vieningai ir narsiai kovoja už savo laisvę. Ant žemėlapiu parodė tam tikrais ženklais iš- kur Hitleris pradėjo pulti tą milžinišią Sovietų Sąjungą, tai yra per Lenkiją ir Suomiją ir kaip toli buvo įsibrovęs į So- vietų žemę. Tačiau neparodė kaip tas milžinas Sovietų Są- junga barbariškai užpuolė ne- kaltą mažą Suomiją, kaip Sta- linas klastingai pavergė Esto- niją, Latviją ir Lietuvą. To- kių dalykų toje filmoje nėra, tarsi tų tautelių, tų naujai ir gražiai pražydusių valstybių, nebuvo ir nėra visame Pabalt- maryje. Paveikslus rodė vie- tinis Lietuvos karys. Kas pa- dengs klubui šito biznio kaš- tus tai tik gal viena klubo gal- va tą žinos. Nebus jokio nau- jiena įteigu kada klubas gaus nuo Stalino bulvinį medalį už suteiktą vietą Stalino propa- ganda.

Vienas socialistas SIA na- rys išgirdęs kad Adv. W. F. Laukaitis laimėjo prieš Bago- čių SLA Pild. Tarybos rinki- mus, gaudžiai sudejavo: "Ne- laimingas Susivienijimas kad Laukaitis išrinktas presiden- tu. Kito tokio gabaus presi- dento kaip Bagočius Susivie- nimas neturės".

Kad Bagočiaus gabumai iš- tuštino SLA Lėšų Fondą, kad Bagočiaus gabumai pakėlė na- riamus po 5c ekstra mokesčių ir kad vėl rengiamasi kelti tai- tas SLA narys visai neprisimi- nėt, tarsi tas jam visai nebu- tų žinoma.

P. P. Jaraš.

VISTOS NETINGI- NIAUJA

Amerikoje vištos padarė ki- tą kiaušinių dėjimo rekordą: Balandžio mėnesį kiaušinių pa- dėjo netoli 7,000,000,000 — net 252 milijonais daugiau ne- gu Kovo mėnesį.

Karo Reikalams Reikalinga Sena Popiera

Valdžia šaukia į visus Amerikos gyventojus rinkti ir atiduoti karo reikalams seną popierą. Šis valdžios yra iš po- pierės surinkimo vakuus Chicagoje.

CHICAGO, ILL.

OLIO PAGERBIMUI BAN- BANKETAS

Chicago Lietuvos smarkiai subruzd dirbti išrinkimui sa- vo kandidato Adv. Antano A. Olio, Chicago Miesto Taisėju ateinančio Lapkričio rinkimuose.

Kadangi Adv. Olis laimėjo nominacijas į teisėjus, to fak- to atžymėjimui rengiama jo pagerbimui banketas sekma- dienį, Birželio 4 d., Dariaus- Girėno salėje.

Banketo reikale darbuojasi ir plačią agitaciją už Olio kan- didatūrą varo "Olis For Judge Komitetas", kurį sudaro buris veiklių Chicago Lietuvos.

Rėmėjas.

\$12,521.10 RAUDONAJAM KRYŽIUI

Chicago Lietuvos Ameri- kos Raudonojo Kryžiaus 1944 metų Karo Fondan laike pasta- ro vajuus suaukavo \$12,421.10 ir tų pinigų viešas įteikimas atlikta Gegužės 13, Chicago Lietuvos auditorijoje.

Programas tam tikslui bu- vo surengtas gana rupestin- gai. Programą atidarė Lietu- vių skyriaus pirmininkas Mu- nicipal Teisėjas John T. Zuris, pakviesdamas Dariaus- Girėno Posto narius prezentuoti vė- liau. Po to sekė Amerikos Himnas, kurį sugiedojo Raud. Kryžiaus Lietuvių darbuotojos, baltose uniformose; chorą ve- dė Prof. Antanas S. Pocius. Toliau sekė daugiau dainų pa- vienii ir grupių.

Buvo keletas kalbėtojų: Lie- tuvos Konsulo Chicagoje žmo- na p. Juzė Daužvardienė, R. K. darbuotoja, ir kiti.

SMULKIOS ŽINUTĖS

Dirvos skaitytja p. A. Tol- vaišienė Gegužės 21 apvaikš- cijo savo gimtadienį; ją pa- sveikinti atvyko jos brolis S. Rodavičius, sesės ir draugai. Ji darbuojasi ir platinime ti- kietų Laisvės Varpo sidabri- nio jubilėjaus minėjimui, kas įvyks sekmadienį, Birželio 11, St. Agnes Auditorijoje, 3916 Archer ave., nuo 2 val. po pie- tų. Tose iškilmėse tikima su- laukti skaitlingos Lietuvos pu- blikos.

Savo gimtadienį apvaikšcio- jo p. Zaniauskienės sunus Liu- dvikas.

Chicagoje kaip ir kitur truk- sta darbininkų kariškose iš- dirbystėse.

Pavasaris čia šaltokas, ko ne kasdien lyja. Maudis.

KAIP PADAUGĖJO KARIUOMĖNĖS

Per du metus, nuo Balandžio 18, 1942, iki Bal. 18, 1944, U. S. militariškos įiegos padau- gėjo nuo 3,000,000 iki 11,000, 000 vyrų ir moterų. Tuo pa- čiu laikotarpiu šalies darbo įiegos pakilo visai mažai — nuo 51,400,000 iki 51,500,000.

Dirba Peticių Vajuje

Pas mus Penkių Milijonų Karo bonų vėjus dar tebesitę- sia; Lietuvos istorija "Time- less Lithuania" tebeplatinama ir milijono parašų ant petici- jos rinkimas žymiai progre- suoja.

Parašų rinkimo gerą pradžia- padarė Ona Aksomaitienė, Ona Vilkienė ir Malvina Šmailienė, ji gavo parašą Hamtramck miesto mayoro ir pripildė pa- rašais kelias blankas.

Bet joms viehomis darbas yra persunkus, mes visi Det- roito ir apeliinkės Lietuviai tu- rim pagelbėti šiam dideliame darbe. Prašomos visos mer- ginos ir moterys, taigpi ir vy- rai paimti peticių blankus ir ki- tų kurie dar nepasirašė.

Peticijas Detroito srityje galite tuojau gauti iš Mrs. M. Sims, 2207 Oakman Blvd., Det- roit 6.

Arba iš: Vyt. Markuzas, 3907 Lillibridge, Detroit 14.

V. M.

R. K. VAKARĖLIS

Šį šeštadienį, Gegužės 27 d., rengiamas Raudonojo Kryžiaus Lietuvių Moterų Bingo ir Pi- nakiolo draugiškas vakarėlis, p. Miltono salėje, 2386 24th St., nuo 7 val. vakare; įžanga tik 65c. Bus užkandžių, alučio ir tt. Visi R. K. rėmėjai prašo- mi susirinkti.

KARAO BONŲ PIRKIMAS

Daugiau karo bonų pardu- ta Detroito Lietuvių vajuje se- kantiesiems:

Eugene Jackiewicz	\$5,000
Anthony V. Stackus	2000
Joseph J. Smailis	1300
Valeria Kreuchunas	1000
Anthony Kudzius	1000
Zigmantas Kondrotas	1000
Mr. Dranginas	1000
Pete Ruksenas	1000
Vytaut Markuzas	1000
Frank Shuipis	500
Joseph & Anna Laponis	500
Agnes Abishal	500
Paul Ager	275
Bol. Narkiewicz	200
Edwin Narkiewicz	200
Michael Narkiewicz	200
Elmer Chaplain	200
Eugenia Jackiewicz	200
Adelle Kalls	200
Pauline Guest	125
Chas. Dutro	100
Jos. A. Kozak	100
Mary Dereskevich	100
Ruth Ann Pollack	100
Walter Snyerski	100
Jos. Bilida	50
Midred Cruikshank	25
Margaret Adams	25
Dimetri Bayoneki	25
Vitold J. Smailis	25
Walter Kozack	25
Helen Kraft	25
Mervin D. Szumlinski	25
Ronald S. Szumlinski	25
Anna Puishis	25
Alexander Kozaren	25
Geo. Palubinskas	25
Richard H. Bejnar	25
Sophie G. Plaskowski	25
Margaret Kavolan	25
Eugenia M. Williams	25
Viso šiuo kartu	\$18,450

D. Rep.

75 METAI AUKSI- NES VINIES ĮKALI- MO SUKAKTIS

Utah valstijoje, prie Pro- montory Point, Gegužės 10 d. 1896 metais — 75 metai atgal — buvo įkalta paskutinė ir auksinė vinis į geležinkelio špalį ir taip užbaigta nutiesi- mas geležinkelio skersai Ame- rikos kontinentą.

Amerikos plitimą ir augimą numatė Prezidentas Abraomas Lincoln, jis autorizavo to ge- ležinkelio statydinimą, bet jis to savo sapno įkūnijimo nesh- laukė — buvo nušautas apie 4 metai prieš užbaigimą tiesti to geležinkelio.

Vienas galas to kelio buvo tiesiamas iš rytų, kitas iš va- karų, ir pagaliau ta auksine vinimi buvo sujungta abu su- einanti geležinkelio galai.

MIRIMAI

MIRĘ ISEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(Žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dykai)

12,200 MIRUSIŲ IŠ- VIŲ LIETUVIŲ

Su šiam numerijje telpan- čiais mirusių Lietuvių vardais, čia paduodamas mirusių sara- šas pasiekė jau 12,200 vardu, nuo Vasario mėn., 1937 me- tų.

STRIPKIEINĖ Elzbieta, 68 m. (Laumonaitė), mirė Ge- gužės 9, Clevelande. (Kursė- nų k. ir par., Šiaulių aps.) Amerikon atvyko, 1910 m.

BERŽANSKIS Mateušas, mirė Kovo 15, Sugar Loaf, Po.

PRONSKIETIS Olga (Gaba- laitė), 31 m., mirė Bal. 22, hicagoj. (Mažeikių ap., Lec- kavos p., Kušleinių k.) Ame- rikoj išgyveno 18 metų.

GATELIENĖ Juzė (Vaitekai- tė), pusamžė, mirė Bal. 22, Chicagoj. (Tauragės m.) A- merikoj išgyveno 40 m.

DAINIUS Emerencija (vieno- lė) mirė Bal. 11, Pittsburgh, Pa. Gimus Detroit, Mich.

JESVINSKIENĖ Rozė, mirė Kovo 13, Waterbury, Conn.

ZIDZIUNAS Jonas, mirė Bal. 5, Kingston, Pa.

RAČIUKAITIENĖ Ona, mirė Bal. 17, Wilkes-Barre, Pa.

KAZLAUSKAS Alekas, mirė Bal. 11, Nanticoke, Pa.

FILIPAVIČIENĖ Morta, mirė Bal. 13, Larksville, Pa.

VIŠINSKIENĖ Elzbieta, 67 m., mirė Kovo 3, South Boston, Mass. (Kodriškių k.)

KUKLIAUSKAS Jonas, 58 m., mirė Kovo 8, Charleroi, Pa. (Kauno ap., Pupkimių k.)

KANANAVIČIENĖ Marė, 48 m., mirė Kovo 31, Shenan- doah, Pa., kur buvo ir gi- mus.

JURKEVIČIUS Juozas, 39 m., mirė Bal. mėn., Brooklyn, N. Y.

SAKALAUSKAS Vytautas, 65 m., mirė Bal. 12, Brooklyn, N. Y.

MAJALIS Jonas, 58 m., mirė Bal. 15, Sheboygan, Wisc. (Suvalkijos.) Amerikoje iš- gyveno 38 m.

LUKAS Aleksandra, 56 metų, mirė Bal. 20, Chicagoj. (Viš- tyčio p.) Amerikoj išgyveno 37 m.

MALINAUSKIENĖ Elena, mi- rė Bal. m., New Britain, Ct.

GRUDZINSKIENĖ (vardas n.) mirė Bal. 11, New Britain, Conn.

GIEDRAITIENĖ Katrė, mirė Bal. 13, New Britain, Ct.

ZALIADUONIS Ignas, mirė Bal. 14, New Britain, Ct.

BUTAS Adomas, 65 m., mirė Baland. 11, Nashua, N. H. (Triškių par.)

LATVIS Antanas, mirė Bal. 22, Nashua, N. H.

MONTVILIENĖ Sofija (Ne- verdauskaitė), pusamžė, mi- rė Bal. 27, Chicagoj. (Tau- ragės ap., Kvedarnos par.) Amerikoj išgyveno 33 m.

GAUBA Alekas, mirė Bal. m. Shenandoah, Pa.

GUDIENĖ Ona (Jenciūtė), se- nvyo am., mirė Bal. 19, Chi- cagoj. (Šakių aps., Lekėčių p. ir k.) Amerikoj išgyveno 36 metus.

NAVICKAS James, mirė Bal. 4, New Haven, Conn.

VARGALIENĖ Marcelė, 68 m., mirė Bal. 21, South Boston, Mass. (Liškevos par.) Ame- rikoj išgyveno 50 metų.

ZARDECKIENĖ Antanina, 53 m., mirė Bal. 23, Dorchester, Mass. (Kupiškio p.) Ame- rikoj išgyveno 36 metus.

MONKUS Aleksandras, 65 m., mirė Baland. 23, Roslindale, Mass. (Užventės par.) Ame- rikoj išgyveno 30 metų.

BLAVESKIENĖ Jieva, mirė Bal. mėn., Lowell, Mass.

VISNEVSKIS Vincas, mirė Ba- land. m., Maizeville, Pa.

LIUTKUS Vincas, pusamžis, mirė Bal. 23, Chicagoj. Gi- męs Latvijoje.

TALACKIS Jonas, 57 m., mi- rė Bal. m., Mahanoy City, Pa.

GRIGALIUNIENĖ Kazė, pus- amžė, mirė Bal. 16, Chica- goj. (Panevėžio miesto).

PUIDOKIENĖ (Vardas nepa- žymėta), mirė Bal. m., Ma- hanoy City, Pa.

MUSKEVIČIENĖ (vardas n.), mirė Bal. m., Shenandoah, Pa.

VISOCKIENĖ Marė, mirė Bal. m., William Penn, Pa.

BIKINAS Povilas, pusamžis, mirė Bal. 30, Chicagoj. (Pa- nev. ap., Raguvos p.) Ame- rikoj išgyveno 33 metus.

Skelbimai "Dirvoje"

50c už vieną kartą tris kartus už \$1.00

Su "Dirvoje" skelbimais "Dirvoje", kaip tai namų pardavimas, iš- auomavimas, krautuvų išnuo- avimas ar pardavimas, pajai- tojimai, padėkos laišškai, gali- na patalpinti šia kaina.

BEFORE YOU BORROW TO BUY A HOME GET OUR LOW RATES AND HELPFUL TERMS

The Cleveland Trust Company

50 YEARS OF BANKING USEFULNESS
★ 1894-1944 ★

KAIP ATNAUJINT DIRVĄ

Kaip tik jūsų prenume- rata už Dirvą baigiasi, paimkit pas jus esamą Dirvos voką ir atnauji- nimo kortelę, įdekit \$2 popierinius ir įrašę sa- vo pilną adresą, išsiųs- kit, užlipinę ant voko už 3c pašto ženklelį.

D I R V A
6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio

VALERIJONAI

Saknys malšina nervus paeinan- čius iš rupestų, persidirbimo, susi- krintimo ir nemigės; nuo isterijos, išgascio, karsčiavimo, nuomirilio, mėšlungio ir nervų netvarkumo. Gerti sulyg nurodymo. Kaina su pristatymu 50c. Visad gaunama iš: (21)

FLORAL HERB CO., Dept. 7
Box 305 CLINTON, IND.

Tenai meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse!

LAISVA LIETUVA

Laisvę Pažinę —
Jungo Nevilksim!

Lietuvos Laisvės Varpo 25 m. Jubilejaus Minėjimas Chicagoje ir L.V.S Seimas Birželio 10 ir 11

25 METAI ATGAL AMERIKOS LIETUVIAI PADOVANOJO LIETUVAI LAISVĖS VARPĄ

Lai visų Lietuvių akys ir širdys tomis dienomis kreipiasi Chicago linkui. Lietuvai Vaduoti Sąjungos skyrė dabar rupintis rinkimu delegatų į šį jubilėjinį seimą; visuomenė prašoma, kam tik laikas leis, važiuoti ir dalyvauti tose iškilmėse, o kurie negali nuvažiuoti — siųsti seimui savo pasveikinimą ir auką, kad Lietuvos vadavimo darbas ir toliau būtų galimas varyti! Be visuomenės paramos Lietuvos vadavimo darbas jį veikiantiems būtų labai, labai sunkus.

Komitetas Lietuvos Laisvės Varpo 25 metų Jubilejui paminėti laikė susirinkimą Dariaus Girėno salėje ir svarstė kaip tinkamiau paminėti 25 metų sukaktį Lietuvos Laisvės Varpo — to Varpo kurį Chicago Lietuvos padovanojo Lietuvai Amerikos Lietuvių vardu, 25 metai atgal.

Atstovų į susirinkimą atvyko iš skirtingų dalių miesto ir visi pasidavė išplatinti tikiečių to jubilejaus šventei kuodžiausia savo miesto dalyje.

Laisvės Varpo Sidabrinis jubilejaus minėjimas įvyks St. Agnes auditorijoje, Brighton Parke, Birželio 11 d. Tą dieną sueina lygiai 25 metai nuo Laisvės Varpo įsteigimo Birželio 11 d., 1919 metais. Kurie matė Laisvės Varpą ant estrados 1919 metais, ir vėl galėsit pamatyti jį šį metą, nes Varpo replika jau neužligo bus gatava ir laike paminėjimo bus estradoje pastatyta St. Agnes auditorijoje.

Laisvės Varpo iškilmėse 25 metai atgal dalyvavo apie 20-000 žmonių ir buvo nutraukta tų iškilmų filma. Tą filmą komitetas turi ir parodys visiems atsilankiusiems į jubilėjų, kas įvyko 1919 metais.

Kokis buvo programos ir daugelis Chicagoiečių pamatys patys save toje filmoje, kurie tada iškilmėse dalyvavo.

Kurie nematė Laisvės Varpo, jums pirmą kartą bus įdo-

mu pamatyti šį kartą viršmintoje auditorijoje, sekmadienį, Birželio 11.

Komitetas prašo jus įsigyti išanksto tikietus, kurie dabar po Chicago platinami. To komiteto valdyba yra ši: Adv. Antanas Ols, Dr. S. Biežis, B. Armoška, W. Duoba, J. Kazanuskas, A. Valonis, J. Jakubauskas.

J. Jakubauskas.

Laisvės Varpo Istorija

Birželio 9 d., 1919 metais Chicagoje įvyko Amerikos Lietuvių Seimas, kuriame pirmą kartą suskambėjo Amerikos Lietuvių nupirktas Lietuvai Laisvės Varpas.

Kiekvienas to seimo dalyvis tada savo širdyje jautė neapsakomą laimę. Jo senoji tėvynė keliai iš karo griuvėsių, nuodegulių ir pelenų naujam laisvės gyvenimui. Tai buvo dienos kurias dar ir dabar, po 25 metų, ne vienas su malonumu atsimena. Tai buvo išvakarės didžiojo tautos kurybinio darbo.

Nenuostabu kad dabar, po 25 metų Chicago Lietuvos nori paminėti to svarbaus seimo ir Laisvės Varpo sukaktį. Juk tada, tuojau po seimo, Laisvės Varpas buvo išvežtas į Lietuvą ir ten jis pakabintas Karo Muzejaus bokšte, Kaune.

Todel ta proga, Birželio 10 ir 11 d. šaukiamas Lietuvai Vaduoti Sąjungos Seimas, ku-

riame bus ne tik paminėta 25 metų Laisvės Varpo ir Amerikos Lietuvių Seimo sukaktis, bet taip pat bus tariamas Lietuvos vadavimo reikalais.

Reikia pasakyti kad Laisvės Varpo ideja gimė galvose žmonių kurie visados Lietuvos reikalus statė pirmoje vietoje. Šia proga, reikėtų priminti kad Laisvės Varpo idejos įgyvendinimui daugiausia dirbo Chicago gietis Adv. Jonas Bagdžiūnas-Borden.

Šiandien, kai jau visi mes pripažystame kad Laisvės Varpas buvo viena iš gražiausių Amerikos Lietuvių dovanų Lietuvai, reikia pastebėti kad net ir šiai puikiai idejai įgyvendinti tada neapsieita be "opozicijos". Buvo net tokių žmonių kurie, norėdami paneigti šią ideją, sakė kad "Lietuvoje kiekviena bažnyčia turi po varpą".

Tas tik parodo kad nėra to darbo kuriam neatsirastų trukdytojų. Taip buvo tada, taip yra ir dabar.

Nežiūrint to, Amerikos Lietuvių dovanotam Laisvės Varpe įrašyta:

"Skambėki per amžius.
Vaikams Lietuvos —
Tas nevertas laisvės
Kas negina jos!"

Ir šia diena, kai virš Lietuvos kybo Damoklio kardas, kažin ar Amerikos Lietuvių kolonijoms nereikėtų paminėti, šios simbolinės sukakties ir ta proga pasitarti kuo mes galėtume būti naudingi savo senajai

tėvynei, atsidurusiai tarp mirties ir gyvybės.

Tik atsiminkime Vinco Kudirkos žodžius, kuriuos dabar Laisvės Varpas kartoja:

"Kelkitės, kelkitės, kelkitės, kelkitės!" — V.

KITI SMARKIAI PLATINTA "T. L."

Yra tokių Lietuvių kurie dar nei vienos knygos "Timeless Lithuania" nematė, kiti pradžioje užsisakė sau vieną ir tuo pabaigė visą reikalą.

Bet yra tokių kurie laiko savo pareiga šią knygą platinti ir jau užsisako po kelintą kartą.

Pereitame numeryje, atminti, buvo pažymėta Dr. Machokas iš Baltimore, Md., kuris užsisakė 10 knygų išdalinti jį savo žymiesiems Amerikiečiams draugams ir tokiems kurie verti pagerbimo padovanojant "Timeless Lithuania" kaip reikšmingos knygos, atskleidžiančios žinias tiems kurie nežino "WHO ARE THE LITHUANIANS".

Šį kartą skelbiamose aukose knygai pirmi trys asmenys užsisako jau po kelintą knygą, ypač A. Tomkus jau trečią kartą. Jis aprūpino knygą savo miesto Public Library ir kitas įstaigas.

Butų naudinga kad kiti mūsų profesionalai pasektų savo Lietuvių profesionalų pavyzdžiu ir padovanotų po knygą savo profesijos draugams ir net toms kolegijoms ar universitetams kuriuos jie lankė ir mokslus baigė. Ten buvo ir yra tokių kurie vis dar nežino "WHO ARE THE LITHUANIANS". Jiems ši knyga gelbės pažinti Lietuvį tautą ir jie patirs iš kokios garsingos rasės jūs esat kilę, ir už tai jus labiau vertins ir gerbs.

Taip sakant, už \$3.00 jūs įteiksit kitataučiams profesionalams ir Amerikos mokslo įstaigoms šaltinį informacijos apie save.

PADOVANOKIT SAVO VAIKAMS KAREIVIAMS

Visi tėvai žino kad jų vaikams maža ką nusimano apie savo tautą, arba visai nieko nežino apie savo rasę ir neturi kur tą informaciją gauti, ypač kariuomenėje budami. Tačiau ten, sueinant su daugiau įvairių tautų jaunuolių, ypač reikalinga žinoti apie savo tautą, nes kitų akyse pasirodyti nežinliu net to pagrindinio fakto yra tiesiog gėda.

Todel, tėvų priderytė yra tuojau pasiųsti vieną "Timeless Lithuania" savo sunui ar dukteriai militarinėje tarnyboje. Jie tą knygą perskaitys ne kartą bet kelis, ir tada jau jie pilniausia sužinos apie Lietuvį tautą, pažins pačią Lietuvą ir supras kodėl jam garbinga yra būti Lietuviu.

Paskubėkit tuoj užsakyti savo vaikams militarinėje tarnyboje "Timeless Lithuania".

Siųskit į LVS centrą \$3.00 ir tuoj knygą gausit.

"Timeless Lithuania" galima gauti kreipiantis į LVS centrą ir prisiunčiant \$3.00.

LVS CONFERENCE
Hotel Morrison,
Chicago, Ill.

KLAIDOS PATAISYMAS

Pittsburghe, prakalbose Balandžio 16, tarp aukotojų vardu buvo praleista
Mr. & Mrs. Young \$5.00
Jų auksa buvo įskaityta į smulkias surinktas aukas.

LIETUVAI VADUOTI SAJUNGOS CENTRO ŽINIOS

"Timeless Lithuania" Gaunama Kolonijose

Baltimore, Md., kur didelis skaičius "Timeless Lithuania" knygų buvo užprenumeruota, visiems prenumeratoriams, asmenims ir draugijoms knygas išdalino tenaitinė Lietuvių veikėja Marijona Milunaitienė.

Detroit, Mich., kur taipgi didelis skaičius knygų buvo užsisakytas, knygas prenumeratoriams išdalino darbštus LVS veikėjas Vytautas Markuzas. Tolimesnis knygų platinimas Detroito vykdomas Vyt. Markuzo, ir LVS centro išdininko, vaistininko J. J. Smailio, 12000 Jos Campau Ave., Hamtramck.

Visas prenumeras iš Rochester, N. Y., gavome per P. Norkeliuną, kuriam ir knygos pasiūstos išdalinti.

Brockton, Mass., diduma prenumeratų knygai atėjo per K. Jurgeliuną.

Waterbury, Conn., knygai prenumeratų surinko J. Tareila ir P. Steponavičius, dabar knygas platina Mrs. M. J. Colney ir per ją galima įsigyti kas kada nori.

Chicagoje, prenumeratoriai knygas gavo tiesiai iš spaus-

tuvės, A. D. Kaulakio, 3326 S. Halsted Street.

Dabar Chicagoje galima pirkti Margučio redakcijoje, 6755 So. Western Ave.

Clevelande, prenumeratoriai knygas gavo iš LVS centro sekretoriaus, Dirvos administracijoje, ir gali gauti daugiau pasiunčiant užsakymą paštu, arba asmeniškai vietiniai.

Pittsburgh, Pa., knygos galima įsigyti iš ponios B. Pivaronienės, 1432 Juniata St.

Daugelis Lietuvių veikėjų ir kitose kolonijose gelbsti knygos platinimą. Įdėtas didelis darbas visų tų pasiryžusių veikėjų pagreitino knygos išplatimą ir sutaupė daug darbo ir lėšų, kas mūsų visų yra didžiai įvertinama.

Brooklyn, N. Y., knygos ga-

lima gauti pirkti Vienybės administracijoje, 193 Grand St. Rytinėms kolonijoms pavienės knygas išsiuntinėjo Pranas Narvydas.

Naujojo Anglijos "Timeless Lithuania" platina Amerikos Lietuvio administracija.

AUKOS

Ir Pinigai už Knygą

Aukos knygai ir V. V. Vaisnoras, Shenandoah, Pa., dar dvi knygas 6.00
A. J. Tomkus, Meriden, Conn., dar tris knygas 9.00
Dr. S. Sapranas, iš Waterbury, Conn., dar dvi knygas 6.00
B. Miniotas, Cleveland, nupirko knygą savo sunui į U. S. Navy 3.00
Dirva, Cleveland 10.00
Mrs. B. Cleveland, Arlington Hights, Mass. 3.00

SKUBĖKITE RINKTI MILIJONĄ PARŠŲ ANT PETICIJOS

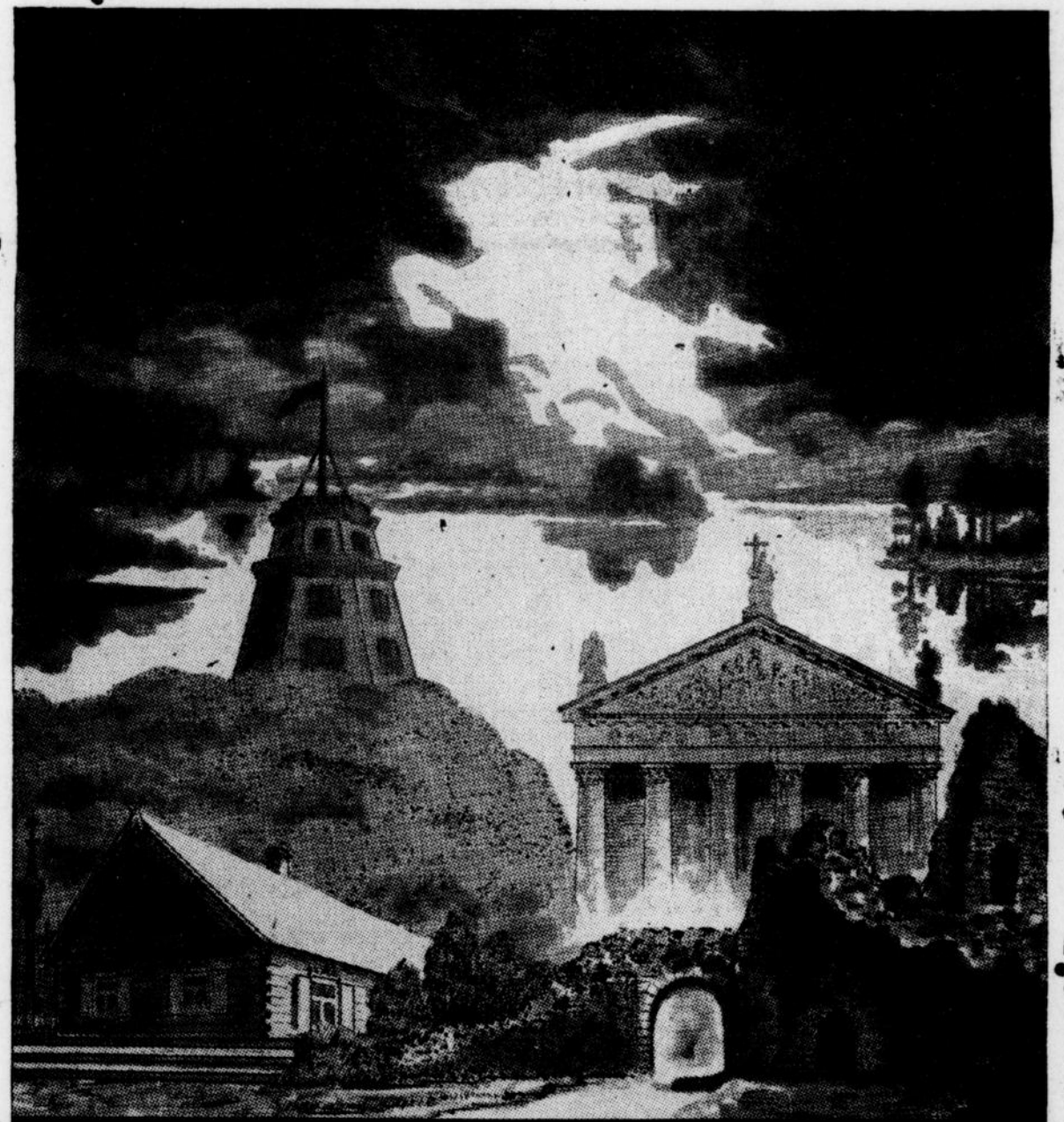
Peticijų galite gauti rašydami į:

W. F. Laukaitis, Peticijų Komisijos Pirm.
110 E. Lexington St. Baltimore, Md.

Lietuvai Vaduoti Sąjungos Centras

6820 Superior Avenue Cleveland 3, Ohio

Jau Gatava! KNYGA ANGLIŠKOJE KALBOJE

TIMELESS LITHUANIA

DR. OWEN J. C. NOREM

(Knygos didumo viršelio piešinys, bet viršelis spausdintas trim spalvomis.)

Skubėkit siųsti savo užsakymus—galit gauti vieną, dvi ar dešimt knygy!

300 PUSL. DIDUMO, ILIUSTRUOTA

SIŪSKIT SAVO AUKĄ ŠIADIEN

Kas duos \$5.00 ar daugiau gaus vieną knygą

LIETUVAI VADUOTI SAJUNGA

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Lietuvai Vaduoti Sąjungos Metinis Seimas

Ir Lietuvos Laisvės Varpo Sidabrinis Jubilejus

SEIMAS IR IŠKILMĖ BUS BIRŽELIO 10 IR 11, CHICAGOJE

LVS SEIMO VIETA: Morrison Hotel, prie Clark ir Madison. Diena: Šeštadienis, Birželio 10; pradžia nuo 9:30 valandos ryto.

JUBILEJINĖ IŠKILMĖ: Sekmadienį, Birželio 11 d., nuo 2 val. po pietų, ST. AGNES AUDITORIUM, 3916 Archer Avenue. Programą išpildys Margutis.

AUKAS LVS SEIMUI siųskite adresu: L. for L. of Lithuania, Morrison Hotel, Chicago, Ill.

Atsišaukimas į LVS Skyrius, Pavienius Narius ir Visuomenę

Ten kur pirmą kartą suskambėjo Amerikos Lietuvių nuliedintas naujai atgimstančiai Lietuvai Laisvės Varpas, Birželio pradžioj, 1919, — tar Varpas kuris Karo Muzejaus bokšte Kaune per 22 metų skambėdamas priminė Lietuvos žmonėms Amerikos Lietuvius, — ten, Chicagoje, šmet rengiamas Lietuvai Vaduoti Sąjungos metinis seimas-suvažiavimas. Nes ir Lietuvai Vaduoti Sąjunga savo pradžią gavo Chicagoje, ir galutinai suorganizuota Tabor Farmoje, Birželio 7-8, 1941 m.

Tautinė Lietuvių visuomenė, kuri Laisvės Varpą Chicagoje pravedė 1919 metais ir Birželio pradžioje tą Varpą pirmą kartą skambino Chicago Lietuvos lietuviams, — dabar turės progą dalyvauti Laisvės Varpo Sidabrinio Jubilejaus paminėjime.

Lietuvai Vaduoti Sąjungos seimas atsibus Birželio 10 d., o sekmadienį, Birželio 11, nuo 2:00 val. po pietų, bus iškilmingas Laisvės Varpo Jubilejaus minėjimas.

Tai iškilmei programą pasižadėjo paruošti mūsų mylimas kompozitorius Antanas Vanagaitis su savo Margutiečių stahu. Tai bus atmintina šventė, tai bus neįdildomų įspūdžių dienos, — tai bus vienas brangiausių prisiminimų kaip Amerikos Lietuviai dirbo Lietuvos Nepriklausomybei 25 metai atgal!

Lietuvai Vaduoti Sąjungos Centras
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Rusiškasis Socializmas-Bolševizmo Pirmtakas

Grigaičio Polemikos Metodas — Sukčiavimas. Teorinis Nihilizmo ir Socializmo Skirtumas ir Praktinis Jų Sutapimas. Bolševikiškas Naujienų "Kvap-pas". Grigaičio Partingumas net Šelpimo Reikaluose. Lietuvos Laisvės Kovotojai Laikosi 1938 Metų Lietuvos Valstybės Konstitucijos.

Grigaitis savo spaudos polemikoje vartoja ypatingą taktiką: nenurodo nei laikraščio, nei straipsnio pavadinimo kurio teigimus jis puola. Tai, žinoma, jis daro ne be prasmės, o tikslu paslėpti ką jo oponentas pasakė, kad skaitytojas, paskaityęs Grigaičio straipsnį, nežinotų ir negalėtų patirti antros pusės. Naujienų Geg. 9 numeryje ("Apie Nihilizmą ir Kitas Galus") Grigaitis neva gina socialistus nuo, kaip jis nurodo, "tautos vado" dinastijos atstovų puolimų. Pagal savo įprotį, Grigaitis nenurodo nei laikraščio, nei straipsnio kuriame tie puolimai buvo patalpinti, o pasitenkina išvadinęs Rimvydį tamsuoliu ir atskaito paskaitą apie nihilizmą, socializmą ir bolševizmą. Kadangi keletą dienų prieš šį Grigaičio rašinį Dirvoje (Gegužės 5) buvo tilpęs K. Rimvydžio straipsnis apie Rusiškąjį socializmą ("Neapykanta — Rusiškąjį Socializmą Bruožas") tai logiška galvoti kad tas straipsnis ir bus Grigaičiui patarnavęs impulsu minėtiems jo išvedžiojimams. Abu — Grigaičio ir K. Rimvydžio — straipsnius turėdami prieš akis pažiūrėkime ar Grigaičio atskirtimai yra atsakymai į Rimvydžio teigimus ir ar viską ka Grigaitis primeta Rimvydžiui pastarasis yra rašęs.

Nereikia ilgai įsiekoti kad rastum jog Grigaitis mažų mažais iškraipo K. Rimvydžio mintis. Rimvydis išskaitė straipsnyje yra pasakęs: "Tiesa, Rusijos revoliucinio judėjimo negalima pavadinti vien socialistiniu... tačiau jo branduolį sudarė social-revoliucionieriai". Grigaitis gi rašo: "Tų nihilistų branduolį, girdi, Rusijoje sudarė social-revoliucionieriai...". Šitaip iškraipęs Rimvydžio žodžius, Grigaitis tuoj ima skaityti pamoką apie nihilistus ir kuo jie skiriasi nuo socialistų, ir prieina išvados kad Rimvydis nežino niekas tas nihilizmas, nei kas tie social-revoliucionieriai. Šia proga Grigaitis randa reikalo priminti ir Turgenovą, ir Bakuniną su Nečajevu, ir net pagaliau Lenina; neužmiršta net ir musų Lietuvos socialdemokratų ir valstiečių liaudininkų. Tuo jis savo straipsnį ir užbaigia. O į eilę Rimvydžio straipsnyje iškeltų faktų jis nei žodžiu neatsiliepia. Keista, Grigaitis neigia Rimvydį už jo straipsnį, bet užot sugriovęs tame straipsnyje iškeliamus faktus ir argumentus, jis apie juos net neužsimena. Vietoje to, Grigaitis iškraipo vieną straipsnio mintį ir iš jos, kaip iš adatos vežimą, priskaldo paskaitą apie nihilizmą.

Grigaitis nurodo kad nihilistai norėjo sunaikinti viską, o social-revoliucionieriai — tik caro despotizmą. Tačiau, jei nihilistai ir socialistai ir sudarė dvi paskiras kategorijas (Grigaičio tvirtinimu), tai jų veikimo priemonės buvo labai panašios. Jeigu teroristas lai-

kyti nihilistais tai vis dėlto faktas lieka faktas kad ir social-revoliucionieriai vartojo smurto priemones, kaip, pav., monopolijų daužymas, valsčiaus raštinių plėšimas ir traukinių sprogdinimas. Nepriklausomos Lietuvos istorijoje taip pat turime pavyzdžių įrodančių kad socialistai anaipol nevengė smurto priemonių. Socialdemokratas Jeronimas Plečkaitis pradžioje surengė sukilimą-pučą Tauragėje, o paskui, tam pučiui nupaisėkus nubėgę į Lenkiją pas Pilsudskį, iš kurio gavęs instrukcijų, jau buvo begryžtas Lietuvos su granatomis ir sprogstama medžiaga teroro aktams vykdyti, bet ant rubėžiaus, Eitkunuose, buvo Vokiečių policijos nutvertas ir pasodintas į kalėjimą. Valstiaud, Pajaujis taip pat buvo bemėginęs perversmą padaryti ir tam tikslui landžiojo po karėivines, kurstydamas karėivines. Buvo, betgi, nutvertas atiduotas teismui ir nuteistas mirti Gyvybė tačiau jam buvo dovanota, ir neilgai trukus jis buvo iš kalėjimo paleistas. Tai koks gi skirtumas tarp "nihilistų" ir "socialistų"? Ir vieni ir kiti valdžiai pasiekti nevengia nei smurto nei kitų jėgų priemonių. Toliau. Nihilistai atmeta religiją ir dorovę. Bet ir socialistai skelbia kad religija yra tautos nuodai. Tai ir vėl, kame gi gludi skirtumas tarp jų? Be ne bus jis tik vardinis.

Gale savo straipsnio Grigaitis nurodo kad socialdemokratų ir valstiečių liaudininkai ir, pagaliau, pats Grigaitis kovojo su Rusišką bolševizmu. Faktas tačiau lieka faktas kad Karolis Marksas yra kaip socialistų taip ir komunistų tėvas. Faktas taip pat lieka faktas kad Petrapilio Lietuvių seime socialistai balsavo prieš Nepriklausomą Lietuvą ir už jos susisirimą su Socialistine Rusija. Faktas pagaliau lieka faktas kad socialistams Lietuvoje 1926 metais paėmus valdžią, komunistų ir kitų priešvalstybinių gaivalų demonstracijos buvo toleruojamos, o Lietuvos studentijos eisenos žiauriai skaidomos raitosios policijos. Gryžtant prie Rusijos, socialistiško plauko Kerenskis irgi neva kovojo prieš bolševikus, o tikrovėje savo demagogija tik parengė jiems kelią valdžion.

Grigaitis Naujienose, tiesa, neretai išvanojo kailį Mizarai su Bimba, bet, antra vertus, talpina visiškai bolševikiško kvapo paskvilus, kaip, pav. K. Rimvydaitės "Apie Smetoniškos Dinastijos Ponačius" (Nauj. Bal 25), Kazio Varkalos "psichologo" — "Musų Tau-

tos Vadas" (prieš kelis mėnesius) ir kiti rašiniai. (Dabar Varkala rašo apie Lietuviškus kvailius, bet ta proga verčia pamazgas ir tautiniam režimui), R. S. "Proletariato Tėvynė Visas Pasaulis" (Nauj. Bal. 29), laisvamanių veiklos skelbimus, kuriuose pasijuokiamas iš religijos, ir eilę kitų. O ir paties Grigaičio raštai, paremti iškraipytomis mintimis (kaip aukščiau nurodyta), kerštinga pagieža prieš tautinį režimą ir įsiaištrinusio agitatorėlio stiliumi bei koliojimais tik jau neturi nieko pozityvaus savyje. Nesenai Grigaitis parašė apžvalgėlę "Nedori Skundikai" (Nauj. Geg. 15), kurioj užkerta bolševikams del United Lithuanian Relief Fund skundimo federalams įstaigoms. Jei šitai tuo ir būtų pasibaigę, viskas būtų tvarkoje. Bet Grigaitis nebutų Grigaičiu jei ta proga iškėtų neuzkabines tautininkų ir nepareklamavęs savo kromelio.

Savo apžvalgėlėje Grigaitis sudaro įspūdį kad dabartinis bendras Lietuvos šelpimo fondas išteigtas vien "ašies"—socialistų-katalikų-sandariečių pastangomis ir jiems vienims te-priklauso. Taip pat jis nurodo kad bendras fondas nieko bendra su tautininkų National United Lithuanian Relief Fund, kaip vėliausias laiškas iš President's War Relief Control Board parodo, yra tas pats Lithuanian National Relief Fund, tik pakeistu vardu. Net ir tie pinigai kurie pirmojo fondo buvo surinkti, turės periti naujamam fondui. Tai viena.

Toliau, pats Grigaitis pereitų metų rudenį drauge su kitais veikėjais yra pasirašęs susitarimą del bendro šelpimo fondo steigimo; tame sutarime pabrėžiama kad Lithuanian National Relief Fund yra vieniintelis Lietuvių fondas registruotas Washington. Kaip toks, jis vienintelis ir tebuvo valdžios oficialiai pripažystamas. Tiesa, tui "ašies" veikėjai landžiojo po Washingtono įstaigas, norėdami išteigti "savo" fondą, bet jiems buvo nurodyta kad jokio naujo fondo nebus registruojama ir vijos susisirimą su Socialistine Rusija. Faktas pagaliau lieka faktas kad socialistams Lietuvoje 1926 metais paėmus valdžią, komunistų ir kitų priešvalstybinių gaivalų demonstracijos buvo toleruojamos, o Lietuvos studentijos eisenos žiauriai skaidomos raitosios policijos. Gryžtant prie Rusijos, socialistiško plauko Kerenskis irgi neva kovojo prieš bolševikus, o tikrovėje savo demagogija tik parengė jiems kelią valdžion.

Grigaitis Naujienose, tiesa, neretai išvanojo kailį Mizarai su Bimba, bet, antra vertus, talpina visiškai bolševikiško kvapo paskvilus, kaip, pav. K. Rimvydaitės "Apie Smetoniškos Dinastijos Ponačius" (Nauj. Bal 25), Kazio Varkalos "psichologo" — "Musų Tau-

Mums laisvėje gyvenantiems Lietuviams visai nesvarbu kokias teises mano suteikti Sovietai savo respublikoms, tačiau mes negalime neprotuoti viso civilizuoto pasaulio akivaizdoje prieš Sovietų nuolat kartojamas pretenzijas pakeitimu, 1944 metų Vasario 14 dieną vienbalsiai priėmė ir prašo paskelbti šitokį pareiškimą:

Kas del Grigaičio ir socialistų pastangų atkurti Nepriklausomą Lietuvą tai, kiek tos pastangos per Naujienas jos nebuvo pozityvios. Grigaitis visą laiką koneveikė tautinį režimą, nepripažino (kiek tai jam buvo įmanoma) 1938 metų Lietuvos konstitucijos ir šmeižė tautininkų veikėjus. Tuo tarpu yra aišku kad jei mes

Japonai, Užėmė Svarbų Kinijos Geležinkelį

Šis žemėlapis parodo Japonų užvaldytus Kinijos plotus (talti plotai); pastaru laiku Japonai užėmė svarbų geležinkelį, kas apsunkina Kinams veikimą.

remiamės teisinio Lietuvos egzistavimo faktų, nesiginčydami turime pripažinti ir visas Lietuvos teises institucijas, pirmoje eilėje Lietuvos Valstybės Konstituciją (1938). Lietuvos laisvės kovotojai perkentę bolševikų siautėjimą ir dabar kenčią Vokiečių terorą, nors jų tarpe tautininkų palyginamai nedaug (jų veikėjai, kaip tautiniai labiausia susipratę elementas, buvo pirmomis bolševikų aukomis), supranta kad tik tokia tuo tarpu ir gali būti išeitis. Vyriausiasis Lietuvių Vaduotų Komitetas Lietuvos "Nepriklausomybės" paskelbimo 26 metų sukakčiai paminėti Vilniuje išleido atsisauki-

mą, kurianfe nurodo kad tuo tarp 1938 metų konstitucija lieka galioje" (Current News on Lithuanian Situation, April, p. 5). Tiek del teisinės klausimo pusės.

Kas liečia praktinę tai kiekvienam aišku kad Lietuvos praeities juodinimas tik jau nepatarnauja naujos Lietuvos sukurimui. Bet tokia matyti Rusišką "kvapo" socialistų paskirtis: jie turi ko nors nekęsti, ką nors dergti, tegul tai būtų ir jų pačių gimtasis kraštas. Jie moka griauti bet nemoka statyti ir ta prasme kaip buvo taip jie ir tebėra bolševizmo pirmtakais.

Kazys Rimvydis.

ŽINIOS IŠ PIETŲ AMERIKOS

Argentinos Lietuviai Smerkia Sovietų Tikslus

LIETUVAI IŠLAISVINTI CENTRO ARGENTINOJE PAREIŠKIMAS

Lietuvai išlaisvinti Centras Argentinoje Vasario 14 vienbalsiai priėmė atitinkamą protestą prieš Sovietų Rusijos nuolat kartojamas pretenzijas ir Lietuvos kraštą. Tas protestas Ispaniška kalba buvo pasiųstas visiems sverbesniems Argentinos laikraščiams.

Žemiau paduodama šio pareiškimio teksto dalys; Ispaniškas tekstas buvo paskelbtas dienraštyje "Los Principios".

LIETUVA NENORI NEI KOMUNISTŲ, NEI NAZIŲ

Lietuvai išlaisvinti Centras Argentinoje ryšyje su Sovietų tik ką primtu konstitucijos pakeitimu, 1944 metų Vasario 14 dieną vienbalsiai priėmė ir prašo paskelbti šitokį pareiškimą:

Mums laisvėje gyvenantiems Lietuviams visai nesvarbu kokias teises mano suteikti Sovietai savo respublikoms, tačiau mes negalime neprotuoti viso civilizuoto pasaulio akivaizdoje prieš Sovietų nuolat kartojamas pretenzijas pakeitimu, 1944 metų Vasario 14 dieną vienbalsiai priėmė ir prašo paskelbti šitokį pareiškimą:

Prieš šitas Sovietų pretenzijas ir musų žemę mes protestuojame drauge su visa Lietuvių tauta. Sovietų Rusija, bendradarbiaudama tada su nazistiniu Reichu, įjėga pavėrgė Nepriklausomą Lietuvą 1940 metų Birželio 15 d. sulaužydama visas savo sutartis kuriomis buvo pasidavę "be atodalių" pripažinti, Lietuvos Valstybės savarankiskumą ir

nepriklausomybę su visomis jėgomis pripažinimo einančiomis juridinėmis sekmėmis ir gera valia visiems amžiams atsisakė nuo visų Rusijos suverenumo teisių kurių ji yra turėjusi Lietuvių tautos ir jos teritorijos atžvilgiu. (Lietuvos Taikos Sutarties su Sovietų Rusija I straipsnis).

Toliau pareiškimas nurodo ir Sovietų klatingą okupavimą Lietuvos, apie "liaudies seimo" sukurtus rinkimus, apie terorą ir kalinimą bei persekiojimą Lietuvių; apie prigrąžinimą prituojamą Lietuvos prie Rusijos to "liaudies seimo prašymu"; apie atėmimą Lietuvių teisių, nors Lietuva buvo paskelbta "pilnateisė sovietiška respublika". Laisvė, nepriklausomybė, viskas Lietuviams buvo atimta; viskas kas Lietuviams brangu, niekinama; viespatav neapsakomas teroras; 15,000 geriausių Lietuvių patrijų sugrąžta į kalėjimus, kur jie buvo žiauriausia kankinami ir žudomi; 45,000 Lietuvių ir jų šeimų, atskiriant vyrus nuo žmonių, vaikus nuo tėvų, buvo deportuoti į Sibirą, Kazakstaną ir kitus Rusijos užkampius. Rasti dokumentai įrodo kad bolševikai planavo deportuoti net pusę visų Lietuvos gyventojų, o jų vietoje buvo pradėję apgyvendinti Rusus, Mongolus ir kitus ištikimus bolševikus.

Straipsnis taip pat paminia Lietuvių tautos masinį sukilimą prieš bolševikus, vos tik kilus karui tarp Vokiečių ir Rusų, Birželio 23, 1941 metais, kuomet per dideles aukas vėl buvo atsteigta Lietuvos nepriklausomybė, tačiau šalis atiteko naujiems okupantams naziams, prieš kuriuos Lietuviai taip pat kovoją, bet niekas iš Lietuvos nelaukia ir Raudonojo Teroro grėžimo. Lietuviai lygiai nemori nazių "naujosios santvarkos", kaip ir bolševikų "rojaus". Lietuviai nėra Rusų "broliai", o visai atskira

IŠLINDO YLA IŠ MAIŠO

1938 METŲ LIETUVOS KONSTITUCIJA PALIKTA GALIOJE

Lietuvos Pasiuntinybės Washingtono savo leidžiamame Angliškame biuletenyje, Current News on the Lithuanian Situation, patiekia ištisai Vyriausio Lietuvos Vaduotų Komiteto Vilniuje išleista slapta atsisaukima, kurį New York Times gavo iš Stockholmo, Švedijos, Kovo 30 d.

Tame atsisaukime, kuris nepripažįsta Lietuvai nei Sovietų, nei Vokiečių okupacijos, ir sako jog į komitetą nepriima komunistų, pažymima kad V. L. V. Komitetas "palaikys artimų kontaktų su Lietuvos atstovybėmis ir konsulatais užsienyje, kooperuos su užsienio Lietuviais, ypatingai su Sovietų Valstybių Lietuviais".

Tarybininkai čia vis suferuoja dokumentą, pridėdami buk Lietuvos Komitetas pasirinkęs A. L. Tarybą savo "atstovu" Amerikoje ir tik ją patariais remti.

Tas Vyriausio Lietuvos Vaduotų Komiteto manifestas pažymi reikalingumą visų Lietuvos partijų vienybės iki bus galima praveisti demokratiškus valdžios rinkimus. Pagaliau, pažymi kad Lietuvoje galioja 1938 metais tautininkų priimta Konstitucija.

Šiuos visus dalykus Tarybininkai savo pranešimuose Lietuvių visuomenei Amerikoje slepia. Jie paneigia Lietuvos vaduotųjų pageidavimą kad visos srovės arba partijos vieningai dirbtų už Lietuvos išvadavimą. Jie, kalbėdami čia kaip "įgaliotiniai" Vyriausio Lietuvos Vaduotų Komiteto, jo didžiausius troškimus paneigia, siekia fašistinės užurpacijos ir pasizabojimo sau Lietuviškų organizacijų Amerikoje, o paskui jau, melagingu būdu pranešinė Lietuvos buk tik jie vieni tėra Amerikos Lietuvių igalioti.

tauta, kurią Rusai tik per amžius skriaudė, neigė ir išnaudojo. Taip pat didžioje katalikiška Lietuvių tauta nieko bendro neturi ir nenori turėti su ateistiniu bolševizmu.

Protestuodami prieš bolševikų pretenzijas, mes drauge kreipiame viso kultūringo pasaulio dėmesį į tai kad Sovietų Rusija, kuri savo laiku sulaužė visas su Lietuva sudarytas sutartis, dabar aiškiausia lauzo Atlanto Deklaracijos dėsnius, nes atsisako pripažinti Nepriklausomą Lietuvą, kurią ji įjėga buvo pavėrgus.

Šia proga mes taip pat pareiškiame kad Justas Paleckis, kurį Maskvos emisarai pastatė "Sovietiškos Lietuvos Prezidentu" visų Lietuvių yra laikomas tik savo tautos išdaviku ir aklu bolševikų įrankiu.

(Pasirašo)
Lietuvai išlaisvinti Centras Argentinoje

GRAŽINKIM RUSIJAI, JAVAI, ALASKAI, JEI TAIP!

Lenkai, įsirdę ant Amerikos vyriausybės nekurių vadų kurie davė leidimą Kun. S. Orlemanskiui ir Prof. Langei vyk-ti pas Stalina, pagelbėti bolševikams suplėsyti Lenkų tautą, paskelbia sekanciai:

Kodėl nepradėti Suvienytose Valstijose agitaciją už sugrąžinimą Rusijai Alaskos, kurią dabar Amerika savinasi? Be abejo, Rusijos vada būtų daugiau tuo patenkinti negu pasigrobimu pusės Lenkijos. Kuomet Amerika nupirko Alaską iš Rusijos už \$7,000,000. Lenkijos laisvė ir jos rubėžiai būtų nupirkti už pusę Lenkų kraujo.

KĄ TURIME VEIKTI?

Sekant pasaulinius įvykius, kurie keičiasi beveik kasdien, o tuo labiau karo eiga, ką iš laikraščių vienaip ar kitaip visoki spėjunai nusako, aiškin-dami kad Europiniame fronte karas prieis pabaigos greitai laiku, gal tame ir yra kiek tiesos, bet gal ir ne. Betgi žinome kad karas vis tik pasibaigs. Mano nuomone, jeigu karas Europoje kiek ilgiau užsitęstų, dar būtų galima ir mums Amerikos Lietuviams rasti bendrą veiklą ir vienin-gai reikalauti Lietuvai nepriklausomybės, bet umus karo sustojimas ras mus nepasiruošusius.

Tikrai, gaila žiurint kad čia Amerikos Lietuviai neranda to susitarimo, to solidarumo ir reikalingos vienybės, kuri dabar yra daugiau negu reikalinga.

Nežiurint kuri grupė bando paimti vadovaujančią rolę, iki šiol nei viena neatsiekė konkretaus tikslo, o ypač nepajėgė išrupinti kad Lietuva būtų priimta į United Nations tarpą. Tiesa, buvo čia ir ten aiškinta apie bandymus ir kad gauta neigiami atsakymai, ir tuo tas klausimas likosi "lopšyje užliuluotas".

Pastaru laiku SLA rinkimų klausimas ir kiti tokie dalykai atitraukė tų redaktorių dėmesį nuo Lietuvos klausimo, kaip ir tųlų veikėjų mintis nuo to.

Kiek ir ką mes veiksime, iki Lietuva ir kitos jos pavergtos Pabaltijo kaimynės nebus priimtos į United Nations šeimą, musų Lietuviška kova nedaug kiek bus laimėta.

Parduodant karo bonus ir remiant Raudonąjį Kryžį, nežiurint kiek mes pasistengsime išdėsim ir kiek pagyry už tai gausime, kaip lojaluš Ameri-kiečiai, tačiau jeigu mes neatsieksime Lietuvai jai atitinkamos vietos, tais pagyrimais ir pasibaigs visas mūsų darbas. Nebus pasiekta nei pati pradžia mūsų tikslo — kad Lietuva būtų laisva.

Mums būtina reikia turėti savo atstovus kurie būtų skaitomi kaip Lietuvos atstovai tarptautinės politikos sferose ir kad musų atstovai ten gintų Lietuvos nepriklausomybę ir Lietuvos tautos teises.

Patekimui į United Nations narių šeimą reikalinga klabin-ti duris ir tai daryti kasdien iki mes busime priimti ton Ali-jantų organizacijon.

Šiandien žiurint į Atlanto Carterį, kurin turi sudėję viltis ir Lietuviai ir kitos tautos, jis išrodo jau neturi tos vertės kurios tikėtasi. Atlanto Carterio skelbimai patys jau nenori kunyti tų principų kuriuos jie Carteryje paskelbė — taip nusiteikus Anglija, taip nusiteikus Rusija, ir jas sėka, kiek išrodo, ir Amerika, nors ir ne taip aiškiai. Tas matosi Lenkijos byloje del jos 1939 sienų. Anglija atvirai remia Curzoną, o tuo pat metu, kaip Lenkai, tuo pat metu.

Kaslink Pabaltijo valstybių nesimu spręsti kad Atlanto Carteris jų teises jau imsis apsaugoti. Bet tokiam atvejuje Lietuviams visiems reikiavieningai dirbti, visiems tvirtai reikalauti Lietuvai jos priklausančių ir pažadėtų teisių.

Dabar turime Lietuvių Seimo Vykdomajį Komitetą, Amerikos Lietuvii Tarybą, ir jų pareiga turi būti neatidėliojant daryti žygius apginti Lietuvos teises pirm kol dar karas Europoje nepasibaigė.

J. V. Valickas.

MARGUTIS

Skaitykit "Margutį", komp. A. Vanagaičio leidžiamą muzikos ir juokų žurnalą. El-na du kartu į mėnesį. Kainos metams \$2. Prisiųskit 10c pašto ženklais, gausit vieną numerį pamatymui.

"MARGUTIS"
6755 So. Western Ave.
Chicago, Ill.

Užbaigia Paskutinę Japonų Slėpynę

Amerikietis karys meta rankinę granatą sunaikinimui paskutinės Japonų slėpynės ant Bougainville salos. Tą salą užėmė Amerikiečiai išmusę apie 7,000 Japonų.

Dienos Klausimais

Redaktorius — K. S. KAPRIS — Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

PRAEITOS savaitės pabaigoje New Yorke įvykęs Amerikos komunistų Partijos suvažiavimas nutarė panaikinti Amerikos Komunistų Partiją. Jos vietoje 400 komunistų delegatų iš 44 valstijų įsteigė Komunistų Politinę Sąjungą. Tuo 25 metus Jungtinėse Valstijose gyvavus Komunistų partija formaliai baigė savo egzistenciją.

Butų betgi naivu galvoti kad šituo aktu pro-Mas-kinė, pasaulio užkariavimo siekianti, komunistų veikla Amerikoje ištikrųjų būtų pasibaigus. Priešingai, tai reiškia kad komunistų organizacija Amerikoje galutinai užbaigta sukurti ir jos pamatai galutinai sucementuoti. Tas pats kas su kominternu: jis panaikintas, kadangi jo organizavimas galutinai pabaigtas. Gi faktas kad vietoje Amerikos Komunistų Partijos įsteigta Komunistų Politinė Sąjunga, vaizdžiausia parodo kad ta pati partija ir toliau aktyviai veiks, nors ir kitu vardu.

Senajoje Prancūzijos monarchijoje karaliui mirus minia šaukdavo: "Karalius mirė, lai gyvuoja karalius!" Šituo buvo norima pabrėžti kad karaliaus kaip suverenno institucija yra tęstinė ir nenykstanti. Suverenumo reišėkėjai-karaliai keičiasi, mirusio vietą užima kitas, bet suverenno ideja lieka vis ta pati. Panašus reišėkys dabar įvyko su Amerikos Komunistų partija. Ji mirė, bet jos vietą jau užėmė jos įpėdinis — Komunistų Politinė Sąjunga. Ir ta nauja organizacija bus ištikima tos pačios komunistų idejos reišėkėja.

Aukščiau minėtame komunistų suvažiavime, jų partijos sekretorius Browder pareiškė kad Prezidento Rooseveltto pasitraukimas dabartiniu metu būtų didžiausia nelaimė mūsų kraštui, ir jo pasiūlymą remti Rooseveltto perrinkimą ketvirtam terminui suvažiavimas sutiko karščiausiomis ovacijomis.

Šitoks Browder'o ir komunistų palankumas Rooseveltui dabartiniu metu yra ypatingai budingas, tuo labiau kad daugelis ankstyvesnių Browdero pareiškimų, lūdinčių apie komunistų nuotakas Rooseveltto atžvilgiu, anaipol nebuvo tokie širdingi. Vienas jų, kaip su darantis ypatingą kontrastą dabartiniam, manau, bus pravartu čia prisiminti. Prieš šešiasdešimt ir kalėjimą del paso suklastojo, Browder yra pasakęs: "Jei už savo nusikaltimą aš turėsiu atsėdėti ketveris metus kalėjime, kaip turėtu būti nubaustas Roosevelt, kurs laimėjo trečiuosius rinkimus dėka suklastojo paso — neišlaikyto pažado neitraukti Amerikos į karą. Aš manau kad didžiausia bausmė už jį nusikaltimą jam paskelbs istorija, parašydama kad jis buvo taikos ir Amerikos gerovės išdavikas". Palyginę šį pareiškimą su paskutiniu jo Browdero pareiškimu, padarytu komunistų partijos suvažiavime New Yorke, matome didžiausią permainą.

Sugretinę paskutinį Browdero pareiškimą New Yorke su Kun. S. Orlemanskio skridimu į Maskvą, ypač su faktu kad Department of State davė Orlemanskui išvykimo vizą, tegu po to tas pats State Departmentas ir nusiplovė rankas, pareiškdamas kad Orlemanskis išvyko kaip privatus asmuo, negalime nematyti arba bent įtarti tarp tų dviejų įvykių tam tikro sąryšio. Ypatin- gai daug pasakanti yra prieš kurį laiką spaudoje paskel- bta žinia kad, esa, Orlemanskui busi leista išeiti po- piežiaus legatui ir State Departmentui raportą apie jo pasimatymą su Stalinu. Visa tai savu ruožtu sugretinus su gandaiis apie kaž kokius naujus Stalino pasiūlymus Lenkijai esamam Sovietų-Lenkijos konfliktui išspręsti, gauni įspūdžio kad Amerikos vyriausybė savu noru ar sovietų prašoma Orlemanskio asmenyje buvo užsimojus atlikti tam tikrą tarpininkavimą — kiti, dvasinei vyriausybei Orlemanskis suspendavus (nors tas suspen- davimas ir buvo netrukus nuimtas), igavo ne taip jau sumanaus žingsnio skonio.

Faktas kad visa nekomunistinė Amerikos Lenkų vi- suomenė griežtai prieš Orlemanskio žygį užreagavo ir net iškėlė State Departmentui memorandumą, atkreip- damą jo dėmesį į tai kad paso davimas Orlemanskui yra su demokratine ideja nesuderinamas žygis, aiškiai pa- ro kad Lenkai prieš tokius "tarpininkavimo" bandymus yra griežtai nusistatę. Visa tai betgi savu ruožtu pa- rodo kad Amerikos vyriausybė yra labai suinteresuota Lenkijos Lenkijos santykių suregulavimu ir ne- toip jau Lenkai, jei Lenkai tam turėtų padaryti jiems labai skaudžius nuolaidus. Tiesa kad Stali- nas reikalauja kai kurių dabartinės Lenkijos vyriausybės narių pašalinimo iš užimamų vietų, netgi Lenkų prezidento Rakėviečiaus atsistatydinimo, ir taip pat kai kurių komunistų ir Lenkų vyriausybę įtraukimo, tai vi- sa tai aiškiai nusakoma komunistų intencijas Lenkijos at- žvilgiu: tam tikrų iluzorinių koncesijų kaina sudemo- ralizuoti Lenkijos vyriausybę ir exilę. Ištikrųjų, jei Lenkų vyriausybė įsileistų komunistų atstovus į savo tarpą tai šitai be abejo reikštų savarankiškos Lenkų vy- riausybės galą. Nuo tol ji jau būtų valdoma daugiau iš Maskvos negu iš bent kur kitur.

Turbit galvoje Amerikos "taiknamąjį" tarpininka- vimą, Lenkų ginčius su sovietais užbaigti, kurį tenka cha- rakterizuoti kaip spaudimą sovietų naudai, dabartinė Lenkijos vyriausybė padėtis yra tikrai tragiška. Jos tragiskumą dar padidina neseniai Mikolajčiko vyriausy- bės paskelbtos žinios kad bolševikų kariuomenė, kuri įvygavo į senąją Lenkiją, išvadydama Vokiečius, su- sandė keliasdešimt Lenkų partizanų karininkų ir kareivi- ū, kurie norėjo bendradarbiauti su bolševikais kovoje prieš Vokiečius bet kurie nesutiko pasiduoti bolševikiš-

KAS KĄ RAŠO (Spaudoje Pasidairius) Rašo Vyt. Širvydas.

Ateitis Praečiai Parduodama

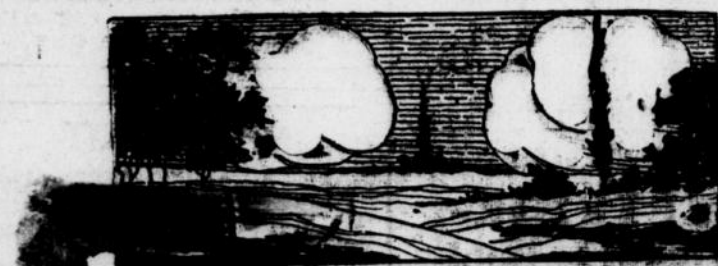
Pirmutinio Lietuvos Respu- blikos Atstovo Amerikai, Jono Vileišio dukte, p. Elena Deve- niene, kalboje Hartfordo Lie- tuviams pritarė daugelio Lie- tuvių patriotų teigimams kad "mūsų sroviniai vadai daug kalba" apie Steigiamojo Seimo ir spaudos atgavimo jubilėjus, bet "deja, dabar kalbėti ir ru- pintis apie praeitį neapraktiš- ka". Dabar, sako, laikas kal- bėti apie tautos ateitį. Poni Devenienė priminė kad Steig- Seimą minint būtina tenka prisiminti ir Lietuvos Tarybą, Dr. Basanavičiaus ir A. Sme- tonos vadovaujamą, be kurios pagrindinių darbų nei Steigia- masis Seimas nebūtų buvęs suauktas.

Draugijų konferencijas kolo- nijose Amerikos Lietuvių Ta- ryba instiguoja rengti, kaip ji pati rengė Pittsburgho Konfe-

kosios Lenkų kariuomenės vadovybei (nes tikrovėje Maskvos suorganizuota neva Lenkų kariuomenė ir jos vadovybė yra grynai bolševikiškos).

Sistematingu nusileidimu bolševikams reikia laiky- ti ir Jugoslavijos vyriausybės krizę, kurios svarbiausiu bruožu yra Mihailovičiaus pašalinimas ir galimas jo pa- keitimas bolševiku Tito. Tiesa, Jugoslavijos vyriausybė deka maišytos Jugoslavijos gyventojų sudėties (Serbai, Kroatai, Slovėnai) ne nuo šiandien turi didelių sunkumų. Bet turint galvoje kas paskutiniiais metais Jugoslavams buvo Generalas Mihailovičius, kokių neįkainojamų nuo- pelnų Jugoslavijai jis yra įsigijęs savo herojišku prieš- inimusi Vokiečiams sunkiausiomis sąlygomis — nuo pat Jugoslavijos okupacijos pradžios, — jo eventualus pa- keitimas bolševiku Tito yra visai neabejotinos reikšmės įvykis. Tito jau nuo senai gauna didumą sąjungininkų pagalbos, nors, kiek informacijos iš patikimų šaltinių rodo, jo militarinis ir ypač moralinis svoris yra daug mažesnis negu Mihailovičiaus. Dabar, kai Mihailovi- čius nebebus pripažįstamas nei sąjungininkų, nei pačios Jugoslavų vyriausybės, Tito pozicija žymiai sustiprės, o Mihailovičiaus susilpnės, jei išviso ji neišnyks. Sunku pasakyti kokia išviso bus naujoji Jugoslavų vyriausybė, bet yra pagrindo manyti kad ji bus sudaroma "pri- imtinumu Maskvai principu". Jei taip ištikrųjų įvyktų tai, turint galvoje faktą kad Tito nuo šiol bus svarbiau- siu militariniu Jugoslavijos faktorium, Jugoslavijos su- bolševikinimas įvyks pirm oficialaus Jugoslavijos "pri- ėmimo" ir Sovietų Sąjungą. Šitai dalykams stovint, Mi- hailovičiaus pardavimas, tegu šito ir reikalavo sąjungi- ninkai, yra didžiausia karaliaus Petro klaido. Jei jis nebūtų atsiskęs Mihailovičiaus, jis būtų nuolat turėjęs Jugoslavijoje ištikimą patriotų kariuomenę. Nuo šio gi jam teks pasikliauti bolševikų malone.

Viską trumpai suglaudus — pradedant Browdero kalba ir Orlemanskio misija ir baigiant Mihailovičiaus atsistatydinimu, — aiškiai matyti kad tiek Amerikoje, tiek ypač Anglijoje atmosfera kujui ir įpjautuvui yra labai palanki. Šis palankumas be abejo sukelia nerimo visoms nepriklausomybės siekiančioms Europos valsty- bėms, taigi ir Lietuvai. Ir, deja, nesimato kad artimoje ateityje to nerimo pagrindas galėtų išnykti.

MOTINA ŽEMĖ

Kai pavasaris ateina
Baltoj skaroj atsimenu tave —
Tau nešiai laikas greit eina,
Ak, ar bus lauktų vaisių vakare?...
Žeme pasipuošus žiedais,
Ta skara nukris nuo tavo pečių —
Priešų pulkai nuels takais
Ir nuneš tavo derlingą vaisių...
Juoda žemele, Lietuvos,
Baltoj skaroj atsimenu tave —
Nors jie alko mėtė žiemos...
Bet vis su meile bučiavo tave...
Kitą metų tu žydėsi
Baltoj skaroj save pasipuošus —
Lietuvių derlių žadėsi
Daina ir trispalve apsiuosus!
Ona Pucelaitė.

'Kaip Jie Mus Sušaudė'

(Tęsinys iš pereinio nr.)

TIK VANDENS... VANDENS!...

Ties Smilovičių miesteliu, kuris yra kilo- metro atstume dešinėje mūsų plento pusėj, pra- jodamas pro šalį, enkadevistų vadas mus pa- guodė:

— Valgyt aš jums duoti negaliu, nes aš nieko neturiu, bet vandens tai gausite. Penki kilometrai nuo šia, sako, esanti upė. Ten duo- siu jums atsigerti, nusiprausti ir pasilsėti.

Neapsakomai apsidžiaugėm. Dabar mes patys stengiamės skubiau eiti kad tik greičiau pasiektume tą upę, tą brangųjį vandenį. Mes nieko daugiau nenorim, tik vandens, vandens, brangaus vandenio!

— Matyt geras žmogus tar enkadevistų vadas, — kalbamės tarp savęs, — kad jis pa- žadėjo duoti mums ir vandens atsigerti....

Gal ir nebūtų toks geras jei ir mūsų paly- dovai enkadevistai nebūtų pavargę. Mes ma- tome kad jau ir jie sunkokai velka kojas, nors jie po truputį pasileidžia keičiasi, nes drauge važiuoja jų sunkvežimiai kurie veža jų daiktus ir juos pačius pavėžina.

Pagaliau priejome ir mūsų išganymą — upę. Nežinau kaip ji vadinasi, turbūt koks nors Be- rezino intakas, maždaug panašus į Nevėžį, apie trisdešimt kilometrų nuo Minsko. Mūsų visą vorą suvarė į dešinę plento pusę, palei me- dinį tiltą ant pievos. Enkadevistai susėdo ap- linkui mūsų vorą ratu nuo tilto iki upės. Visi tuoj puolėsi gerti vandens, kas kuo ir kaip ima- nydami. Aš savo kojom negalėjau prieiti prie vandens. Atėjęs prie upės, tuojau kritau ant pievos ir gulėjau kaip maišas. Vandenį man nešė mano skrybėlė Vincukas M-nas, kuris la- bai rupinosi manim. Nors mano draugai ir draudė iškarto perdaug gerti, bet aš vistiek ne- galėjau atitraukti lūpų nuo vandens. Man at- rodė kad vanduo yra geriausias maistas. Iškar- to pasijutau esąs sotus ir stiprus, tik nuo žė- mės savo įiegomis pasikietė dar negalėjau, nes pašėlusiai gėlė kojas. Niekaip negalėjau supra- sti kaip tos moterys dar gali laikytis. Neja- jos gali būti ištvermingesnės už vyrus? Tiesa, Minskiečiams kaliniams kiek lengviau kęsti, nes jie buvo sotėsi ir šioio-tokio maisto dar su savim turėjo. Daugelis moterų, mačiau, turė- jo duonos sausainių ir cukraus. Mes, Kaunie- čiai, jau trečią dieną beveik nieko nebuvom val- gę ir su savim nieko neturėjome, todėl kelionė mums buvo daug sunkesnė.

Kitoje upės pusėje taip pat saugojo mus enkadevistai, kad kas nors iš mūsų nebandytų perplaukti per upę. Kai kurie jų ten ir mū- dės.

Čia prie tos upės išsėjomes gal pusantros valandos. Paskui pasigirdo pora šūvių, koman- da stok, "skorej, skorej", eilėmis po keturis į plentą. Man begulint taip sustingo kojos ir taip jas skaudėjo kad aš visai negalėjau jų pa- judinti. Bet mylimų draugų, Stasiuko J. ir V. judinti. Bet mylimų draugų, Stasiuko J. ir V. pakeitė nuo žemės, pasikabines ant jų rankų, su didžiausiu skausmu, dantis sukančes, pra- dėdau kojas vilkti pažemiu. Aukštyn jų pakel- ti negalėjau nei kiek. Lygiu plentu eiti kur- kas lengviau negu kupstuota pieva, nes nereik- kėjo klnoti kojų, užteko jas, visu svariu pasikabinus ant draugų rankų, tik perstatinėti vis pirmyn.

"O, jūs brangūs draugai!" — manau sau: "jums patiems taip sunku keliauti, o čia dar ir mane turit tempti, geriau mane čia paliktu- mėt...."

Jau visai temstant, priėjome didelį mišką — pušyną, į kurį mus visus suvedė kairėj plen- to pusėj, liepė išsiriikuoti eilėmis po trisde- šimtis žmonių arti viepas kito, sėsti, nekrutėti ir nekalbėti. Tą visą po pusimis sėdinčią žmo- nių minią enkadevistai apsupo ratu. Jie taip pat susėdo, atstojė į mūsų automatinius šautuvus. Kiek toliau nuo mūsų išanksto pa- ruošti jau stovėjo tankai, šarvučiai, sunkve- žimiai, kulkosvaidžiai ir artilerijos pabūklai. Pradėjus kam nors kilnoti iš vietos, enkade- vistai iš savo automaty tuojau paleidžia visą eilę šūvių viršum mūsų galvų, todėl judėti bu- vo labai pavojinga. Kiek pasėdėjus, visiškai sutemo, ir mums buvo įsakytą gulti tose pačio- se vietose kur sėdėjome.

Tą dieną nuo Minsko iki čia mes atžygia- vom 45 kilometrus. Kilometrai čia sužymėti gražiai tašytais keturkampiais akmenis stul- pais. Tarp tų didžiųjų kilometrinių keturkam- pių stulpų kas du šimtai metrų pastatyti ma- žesni tokie pat keturkampiai akmenų stulpai, kurie rodo metrų skaičių. Mat, tas plentas bu- vo rengiamas autostrada. Apie 30 kilometrų nuo Minsko Mogilevo kryptimi jau meksfaltuo- tas, toliau paruoštas meksfaltuoti.

Nors naktis buvo ir gan vėsi, bet mes su- gule ir prisiglaudę prie vienas kito, visi labai greitai sumigome. Greitai sumigome, bet greit- vos ryšiai pradedant, pabudome, aps labai suša- lome, ypač tie kurie neturėjo paltų ir kurie vi- siškai buvo vienmarškiniai. Man nebuvo per-

daug šalta, nes susivyniojau į paltą. Vieną šo- ną man gerai šildė vienmarškinis Gudas, kurį buvau priglaudęs po tuo pačiu paltu.

SAUDINĖJIMAI NESILIAUJA

Mane labai erzino tie jų prakeikti šūviai truputį giliau miške be jokios paliovos per vi- są naktį. Jie man atrodė labai įtartini. Gal būt, buvo ir bandančių bėgti iš mūsų burio, bet tada šūviai turėjo skardėti visai čia pat, prie mūsų gulincios žmonių masės. Dabar gi jie girdėti vis toj pačioj pusėj, kiek giliau miške. Negali būti kad nakties metu būtų daromi šau- dymo pratimai! Man vis atrodė kad jie, gali būti, ima iš mūsų gulincijų žmones ir veda gi- liau į mišką, norėdami sumažinti mūsų skaičių. Aš pats mačiau enkadevistą vedantį vieną į mišką, bet tai buvo gan atokiai nuo manęs — negalėjau suprasti: gal tas nelaisvis savo rei- kalais prašėsi. Aš gulėjau viename žmonių kru- vos pakraštyje, iš plento pusės. Kas darėsi ki- tamę gulincijų kruvos pakraštyje, giliau miš- ke, negalėjau pamatyti.

Truputį prašvitus, pasigirdo komanda kel- ti. Susėdome labai drebėdami, nes pakilus nuo žemės, kuri jau mūsų kunų buvo šiek-tiek su- šildyta, pasidarė dar šalčiau. Be to, saulei tek- kant oras visada atrodė šaltesnis. Dabar liepė mums sėstis grupėmis po dvidešimtis žmonių ir kiekvienai grupei davė po vieną kepaluką (apie 5 svarus) duonos, iš besidalydami kai kurie ga- vo galima sakyti po vieną kšni, o kai kurie ir visiškai negavo. Aš taip pat negavau, nes atsiduriau ne sąvųjų žmonių grupėje.

Baisiai nusigandome pamatę kad mūsų vi- sų mylimas pulkininkas J. Š-kas, kuris visą lai- ką tik mums rupinosi, dabar patuli ant žė- mės sutingęs, kaip negyvas. Čia daktaras M- jus ir kiti pradėjo jį trinti, masažuoti, kaip ima- nydami gaivinti. Gal po pusvalandžio laiko pa- galiau paviko mums jį atgaivinti.

Mūsų enkadevistai pavalgę pusryčių — mėsos konservų iš skardinių dėžučių su duona ir, saulei tekant, vėl pradėjome tą pačią sunkią mums nežinomą kelionę tuo pačiu plentu. Vėl viaskas taip pat kaip vakar: "Skorej, skorej!", "neotstava!", voros gale vėl nuolat girdėti įky- rūs revolverio šūviai... ir tas pats troškulis mus kankina. Apie kavą mes nei nesvajojome, tik duokit mums vandens atsigerti!

Iš nakties mano kojos dar daugiau pablo- gėjo, vos dantis sukančes begaliau jas pajudin- ti. Šiandien mūsų savo įiegomis nepaieinančių skaičius dar padaugėjo: prisidėjo pulkininkas J. Š-kas, kuris vakar dar kitus vedė, ir kiti. Jau ir mūsų stipruoliai — Stasys ir Jonas — atro- do labai pavargę, o dar jiems ir kitus ant ran- kų reikia tempti. Broliai kunigai — Pranas ir Antanas — tuo tarpu dar gana stipriai laikosi ir mane dar pavadėja. Petras K. eina basas, pusbačius rankoje nešinas, sakosi dar labai toli galis keliauti, tik kad jam kas duotų vandens atsigerti. Tik mūsų profesorius K. nieko ne- paisydamas eina ir tiek.

Maždaug po valandos laiko kelionės miškas pasibaigė. Prasidėjo raistas. Karklų krumok- šniais apželdusio raisto viduryje priėjome upelį. Kai perėjome apgrivusį seną medinį tiltą, mus nuleido nuo aukšto stataus plento pylimo per šlapią durpėtą baltą, prie gan nesvaraus upelio pagirdyti. Kad ir drumsdinas buvo vanduo bet mes labai patenkinti gerėme tą brangų kad ir pavojingą gaivinantį skystimą — tai mums bu- vo labai geri pusryčiai.

Po tų "pusryčių" einame toliau ir vėl prie- einame didelį mišką-pušyną. Man labai baisus tie enkadevistai, kurie važiuoja viename sunk- vežimyje. Jie ten sėdi apie trisdešimt vyrų, kai kurie jų iš matymo pažystami.

Ten važiuoja ypatingieji enkadevistai, tik- riau sakant vyresnieji, nors jie irgi tokiomis pat eilinių kareivių uniformomis. Jie dėvi tokias pat tamsiai mėlynas kepurės su raudonais lankais aplinkui, ant apykaklės priešakyje raudoną pa- ilgą keturkampį, ir tamsiai mėlynas kelnes su raudona siule ant šono. Ten sėdi Kauno, Vil- niaus ir Minsko enkadevistai, tarp jų vienas man pažystamas Lietuvis iš Kauno. Jie mus gaudė ir tardė. Jie nuolat mus stebi: čia jie mus aplenkia, čia vėl sustoja ir praleidami la- bai atdydžiai žiūri į mus. Aš labai gerai paste- bėjau kad po kiekvieno tokio jų stovėjimo mus lydintieji enkadevistai keletą žmonių iš mūsų voros išveda "sutvarkyti". Vienas lydin- čiųjų enkadevistų paima voroje einantį žmogų už rankos, išveda iš rikiuotės ir perduoda ki- tiems enkadevistams, sakydamas:

— Nado jėgo priversti v poriadok (reikia jį sutvarkyti). Paėmė tą žmogų, enkadevistai tik truputį pavydė į mišką, ir tuojau pasigirsta du revolverio šūviai. Mačiau kaip vienas toks žmogelis, kuris dešinėje voros pusėj, netoli mūsų ėjo, labai gaudžiai verkdamas, griebda- mas enkadevisto ranką bučiuoti, prašė kad jį nevestų, bet jo verkimas nieko negalbėjo — jį ištėmė, ir tuojau pasigirdo du revolverio šū- viai.

(Bus daugiau)

ALGIMANTAS

Dr. Vincas Pietaris

(Tęsinys iš pereinamo nr.)

Nemažai nustebo Erdvilas kada sugryš iš Bukotų pilies vietoje Samadžiukės pamatė jauną vaiką, žinomas dalykas, persirėdžiusią merginą. Netrukdam susėjo į jiedu ir balnus, pritaikę savo lobį prie balnų ir pasileido į rytų ir žiemų kampa, dideliu lanku išsilenkdami dabar Bukotų pilies.

Nesparčiai ėjo kelionė. Drėgnas pelkėtas kelias tramdė dikčiai. Žirgai tolydžio klampiojo per pelkę, brido per upeilius. Tik tai į povakarę atsidūrė jiedu ant sausesnės vietos, šilė. Saulė jau buvo arti laidos, ant nuilsusių žirgų jiedu jau nedrįso toliau keliauti, ir įšėjo į žiemų sausos vietos, kad galutinai apsinakvoti. Erdvilas ryžosi dar apžiūrėti vietą iš visų pusių. Šilėlis įsikisęs į pelkęs buvo nedidelis. Į žiemus įsijai ėjo platyn ir susilėjo su plačia didele giria, iš kitų pusių ėjo klampios pievos, raistai, pelkės, už jų vėl tokie jau raisteliai ir šilai. Vieta nakvynei buvo gana saugi ir tinkama. Kad neprileisti iki savęs piktų girių žvėrių, gana buvo sukurti trejetą laužų nakčiai iš žiemų pusės. Taip jiedu ir padarė. Pri-rinko tris krūvas šakų ir pagamino viską nakvynei, sutarę kad iš vakaro sargybos eis Erdvilas, o nuo vidurnakčio — Sama-džiukė. Nuvargus mergina kaip atsigulė taip ir užmigo. Erdvilas, bijodamas taip-gi užmigtį, pradėjo prasimanyti visokių darbų, tai gamino šakas laužams, tai žiu-rėjo žirgų. Antgalo įsilipęs į aukštą seną pušį stengėsi įsiai apžiūrėti apygardą. Pakilęs mėnulis aukštai viršūn medžių apšvietė ir artimas girias ir pelkes. Ilgai, atsisėdęs ant storos šakos, gerėjosi įsiai apygardą, klausė naktinių girių ošimo balsų, bet tolydžio jo akys gryo į rytų šalį, kur vienoje vietoje rodėsi jam lyg įtartinas daktas: lyg ugnis blyksnėjo, lyg dumai ruko....

Vidurnaktį pabudino įsiai Samadžiukę ir išpasakojo jai ką patėmijo.

— Kai ims švisti, pabudink mane, — prašė įsiai merginos, guldamas miegui. Pataisius laužus ir ji ilpo į pušį, bet kaip lengvesnė ji ryžosi aukščiau pakilti, per tai ir pamatė daugiau. Per kelias varnas ir rytus ji matė aiškiai laužų ugnį, bet tai dar nieko; jai pasirodė kad toliau kur tai ten gryoje plynėje ji išgirdo lojant šunį.

— Oo! — tarė ji sau. — Tai turbūt čia ta nepasiekiamoji Kaplio pilis.

Švintant pabudo Erdvilas ir nusėlino pažiūrėti kas galėjo būti tos įtartinos ugnys girioje.

Reikėjo matyti ji grįžtant iš tenai, su koku džiaugsmu jis šaukė Samadžiukę pranešdamas kad tai žmonės atsiųsti valyti nuo plėšikų girias ir pelkes.

— Savi! Savi! — šaukė įsiai. Ir nemažai nusistebėjo kada priėjęs gavo iš merginos atsakymą:

— Tau jie savi, o man jie tolimesni negu tu. Delto tai imk ir padėk man čia užkasti pusę to gero ką aš paėmiau su savim. Mudu neužilgo skirsimės. Kokia laimė manęs laukia aš nežinau. Delto įsi-tėmyk gerai šitą vietą, jeigu po trijų me-tų čia atėjęs rasi paliktą lobį tai imk sau drąsiai, nebijo. Visas turtas kurį matei priguli man, o ne tiems likusiems vyrams ir ant šito turto nėra nei lašo kraujo, nei ašaros. Imk drąsiai....

— O jeigu tau pačiai prireiks? — paklausė susirupinęs Erdvilas.

— Jeigu man prireiks tai aš šitą tur-tą prieš tris metus paėmiau. O jeigu rasi nepaimtą tai jau man nei šito, nei kito jo-kio turto nereikės....

Dar norėjo ką atsakyti Erdvilas, bet mergina sutrėmė jį, primindama sutartį. Ir jiedu po pusim užkasė vieną iš paimtų nuo salos punda.

Dabar Samadžiukė persirėdė vėl mer-giškai ir nuėjo į jiedu linkui Algimanto kareivių burio, kurio vadas buvo Virpša.

Nėra ko nei pasakoti kad tie meiliai sutiko netikėtai sulauktus keliavus. Jau-ni burio vyrai, o jų buvo suvirš dvidešim-tis, mirkčiojo ne sykį vienas kitam, rody-dami į Samadžiukę. Bet Erdvilą nuste-bino Virpšos apsiėjimas su ta mergina. Virpša, visados staligus ir su Algimantu, pamatęs Samadžiukę, vienoje akimirkoje tapo jos paklusniu tarnu. Pulko vyrai,

matydami tokį apsiėjimą Virpšos, paties kunigaikščio godojamo, nedrįso kitaip su mergina apsieiti kaip tik tai su didžia pa-garba. Mirkčiojimų vietą umai užėmė žvilgsniai reišiantys nusistebėjimą. Ir buvo ko stebėtis. Virpša, kuris niekados nelaikė balno kilpos sėdant į žirgą nei Algimantui, nei Danutai, kiekvieną sykį ar lipant nuo žirgo, ar sėdant į žirgą, buvo ties Samadžiuke, ir ta Erdvilo nusistebė-jimui visai nespūrtė šito.

Nuo nakvynės vietos pulkas pajojęs per bertainį dienos sustojęs pasiganyti. Naudodamasis iš šito Erdvilas neiškentė nepaklausęs Virpšos tokios ypatingos pa-garbos priežasties.

— Pažiūrėk kas ant jos pakaklės per dėmę, — atsakė Virpša, — ir kas ant ma-no skydo ir šalmo.

Metė akim Erdvilas ir nieko ypatin-go nerado. Ant merginos pakaklės buvo kaip ir ratelis, lyg su sparneliais viršuje, o ratelyje žvaigždė. Tokia pat dėmė bu-vo ir ant Virpšos skydo ir šalmo, tik tai be žvaigždės.

— Nieko aš nesuprantu, — atvertė Erdvilas.

— Kaip gi tu nesuprasdamas ją lydė-jai?

— Ne aš ją lydėjau, tik tai ji mane, — atvertė vėl vyras.

— Ir ji tau nieko nesakė?

— Uždraudė tik tai apie ją klausinė-ti ir pasakyti kur ją radau ir ką ten ma-čiau.

— Tai ir sergėkis! — pridėjo Virpša. — O ką gi ji man galėtų padaryti jei-gu aš nenorėčiau išlaikyti žodžio?

Tačiau į šitą patėmijimą Erdvilas ne-gavo jokio atsakymo. Samadžiukė mos-telėjo ranka Virpšai, ir tas pakilęs priejo prie jos.

— Nori gal žinoti kur buvo Erdvilas? Ir supratęs iš galvos linktelėjimo kas tas nori, ji pradėjo pasaką apie tai kaip rado vyrą Gudų kruvoje, kaip ji atgaivinę per ilgą laiką aipino. Paslėpė tik tai ne-sakius kur tai buvo ir kaip iš ten jie iške-liavo.

— O dabar, kada įsiai visai sveikas, aš ji jums čia atgabenau, — pabaigė ji sa-vo pasaką.

Nemažai nustebo Erdvilas išgirdęs apie kunigaikštienės Danutos prapuoimą. — Mes apie ją vis tikėtis tikimės gau-ti žinių ir aiškių, — tarė Domeika. — An-dai atnešė gaudą kad jos nėra nei Drutiš-kiuose, nei Polotiškėse; po kokiam mėne-siui gausime gaudą ir iš kitų artimų vie-tų: iš Naugardo, Černygovo, Tauriškių, Valdimiero....

Virpša mažai klausydamas kitų kal-bų, su atsidejimu tęmijo Samadžiukę. Ta nuliudus ir užsidumojus, tartum nieko ne-matė ir neklaušė. Netėmijo ji ir to kad Virpša žiuri į ją, kaip ir norėdamas ko klausti. Bet štai antgalo pakėlė ji galvą ir, pamatęs Virpšos žvilgsnį, paklausė:

— Nori žinoti kur randasi Danuta? — Norėjęs paklausti, — atsakė tas. — Ne petoli. — Susimildama, sakyk kur! — prašė Virpša.

— Argi nesupranti, mielas, kad tai butų bereikalingas ir prieštaraujantis dar-bas? — atvertė mergina.

— Neprieštaraus, Algimantas turi skepetaitę ir budas jo ne toks.

Apsiniaukė kelioms akimirkoms Sa-madžiukės veidas. Nuleistos akys ilgai ir įtemptai žiūrėjo į žemę, tartum stengda-mosi iškvosti jos ką jai atsakyti ir kaip apsieiti. Virpša su nerimasčiu laukė at-sakymo.

— Gerai! — atsakė ji pagaliau.

— Vyrai! — užriko, pašokęs nuo ve-jos Virpša. — Danuta mūsų! Danuta gy-va!

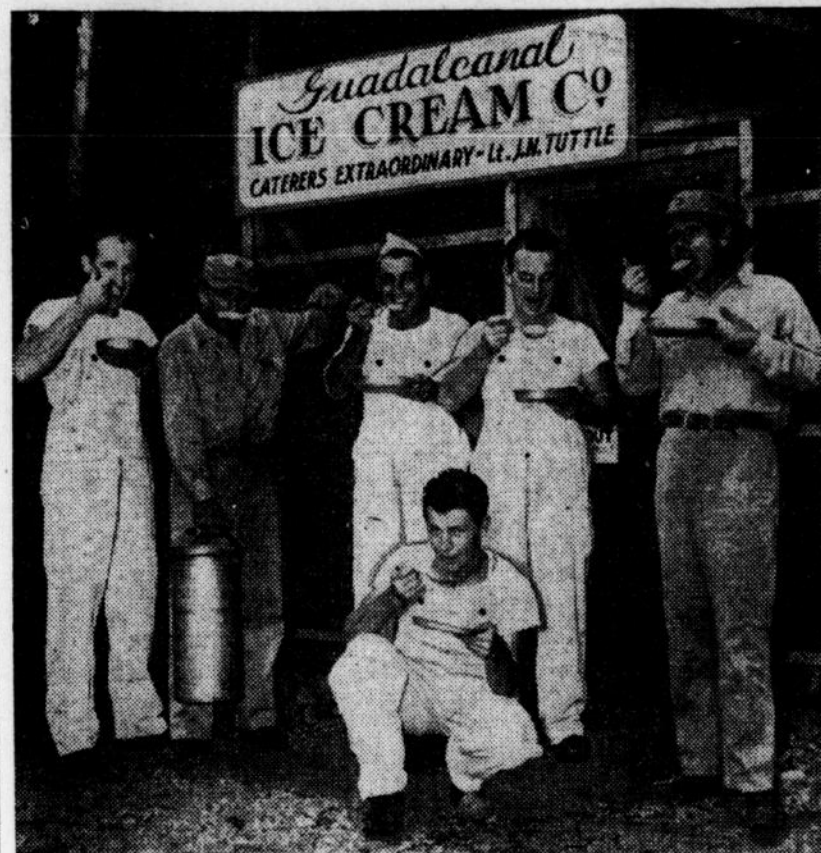
— Kaip?! Kur ji?! — suspito iš vi-sų pusių klausinėti vyrai.

Ir vėl nusistebėjo nemažai Erdvilas, išgirdęs kad Samadžiukei senai žinomas Danutos išnykimas ir kad ji žino ir kur Danuta yra. Dabar įsiai atsiminė ir Ka-blio kalbą, kurioje tas minėjo Danutą. At-siminė ir tą pavojingą ir baisią trobą. Ir prieš jo valią pakilo galvoje klausimas: argi Danuta tokioje pat troboje kali? Ir šmėkstelėjo per jo galvą vėl mintis kad ir jis galėjo atsiderinti tokioje pat trobo-jė....

Senovėj — kanklininkai keliaudami per Lietuvą, apsakdavo Lietuvių Bočių karžygiškus darbus ir vi-sokius atsitikimus iš tų dienų mažo pasaulio —

DABAR — Jums tą viską apsakė DIRVA — pasiekdama Jus namus plačioje Amerikoje — istoriškų narsius bočių darbus, ir įvairius šių dienų pasaulio įvykius — ir tik už \$2.00 per ištisą mėną!

Pradėjo Gamintis Patys sau Aiskrymą

Amerikos kariai Guadalcanal saloje, Pacifike, kurią atkariavo nuo Japonų, įsitaisė sau "aiskrymą" dirbtuvę, iš kurios du kartus per savaitę gauna to Amerikoje priprasto skanumyno.

Slaptingumas, pradėjęs tvenktis apie Samadžiukę, tvenkėsi juo tolyn tuo labyn. Samadžiukė pamokino vyrus nusiųsti gaudą į Gardiną, kad iš ten eitų su paskū-biu rimtas vyrų pulkas į pagalbą jiems, bet kad niekas nežinotų kur ir kam.

— Gana jeigu žinos teisybė vienas ku-nigaikštis, nes jeigu sužinos kas daugiau tai apie užmanymą sužinos ir tie kuriems nereikia nieko žinoti ir darbas nueis nie-kais, — kalbėjo Samadžiukė.

Per tai ir sutarė pasiųsti Radušį su Erdvilu į Gardiną, kad praneštų Algiman-tui apie užmanymą ir atvestų pagalbą.

O tuo tarpu likusieji patraukė į pietų šalies pelkes. Per plynį klojo jie medžius ir darė tiltą, sausumomis taip jojo. Vedė juos Samadžiukė. Viskas buvo nei šio nei to, tik tai vienas vargino: uždrausta buvo ugnį sukurti ir dainuoti, o žirgai kad ne-žvengtų ir nepabaidytų tų prie kurių pel-kėmis sėlino, liko pelkės pakrastyje su po-ra sargų.

(Bus daugiau)

BROTHERS CAFE

LIETUVIŠKA UŽEIGA

1603 E. 79th Street

DEGTINĖ ALUS VYNAS

Užkvičiame savo draugus

Lietuvius atsilankyti.

Atdara nedėdieniais.

KAZYS LEIMONAS, Sav.

STONIS TAVERN

LIETUVIŠKA UŽEIGA

"Kur alus skanesnis"

"Arielkėlė šiltesnė"

ALUS, DEGTINĖ, VYNAS,

UŽKANDŽIAI

584 Euclid Avenue

Ant U. S. Route 20

Kazys Stonis, Savininkas.

WICKLIFFE, OHIO

SUPERIOR-RUSSELL INN

LIETUVIŠKA UŽEIGA

6824 Superior Ave.

LIQUOR WINE BEER

Vieta kur sustoja kitų miestų

pravažiuojanti Lietuviai

Helen Urbšaitis Helen Dunbai

Savininkės

VISOKIA APDRAUDA

Mes esam pasirengę suteikti visiems pilnas mūsų pa-tirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale viso-kios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todel pirma šaukite mus negu ugniagesius (fare-monus).

ir Apdraudos Agentūra.

P. P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate

6606 Superior Ave. Cleveland HENDERSON 6729

VALGIŲ GAMINIMAS

ir Namų Prižiūrėjimas

Kaina su prisiuntimu \$1.25

Didelė, 170 puslapių knyga nurodanti kaip gaminti visokius valgius: sudėta daugybė receptų ir paaiškinimų kaip paruošti valgius nuo paprasčiausių iki puošniausių pokilių. Visoki kepsniai, pyragai, virti ir kepti val-giai, mėsos, ir tt. Kuri šeimininkė turi ru-pesnio ir vargo su gaminiu valgių, priva-lo įsigyti šią naudingą knygą.

Reikalaukit "Dirvoje"

SAPNININKAS

Kaina su prisiuntimu \$1.25

Didelis, gausiai paveiksluotas Sapninykas, gražiai sutvarkytas, išaiškinantis kiekvieną sapną. Kiekvienas privalo jį turėti sa-ve namuose.

Reikalaukit Dirvoje

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

'Senų Namų Daktaras'

Pirmutinis Lietuvis

Popieruotojas Clevelande

ISPLYSIŲ KAMBARIŲ

TAISYTOJAS

Vincas Debesis

7605 Star Ave. EX. 0417

Lietuviška

VAISTINĖ

Jonas Zvalskis, Savininkas

Užlaiko visokias naminis ir im-

portuotas gyduoles nuo visokių li-gų, žaidų ir kitokių negerovių.

Išpildo dakratų receptus atskan-čiai. Kreipkitės į savo vientau-čio vaistinė visokiais reikalais.

INTERNATIONAL

PHARMACY

5920 St. Clair Ave. Cleveland

Telefonas ENdicott 8618

PRANEŠKIT

Savo Antrašo Permainą

Kuomet rengiatės persikelti

kitur gyventi, praneškite sa-vo naują antrašą Dirvos Ad-ministracijai, ne paštai, nes

paštas nesiųs jums Dirvos ir

naują vietą jeigu neprimo-kėsit. Parašykite mums už

1c atvirutę prieš persikėli-mą į kitą vietą gyventi. —

Dirva Cleveland 3, O.

SKAITYKIT IR PALAIKYKIT DIRVĄ

DELLA C. JAKUBS

(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

REIKALĖ VEŽIMAI LIGONIAMS PERVEŽTI.

Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME

6621 EDNA AVENUE ENdicott 1763

P. J. KERSIS

809 Society for Savings Bldg.

OFISO TELEFONAS: MAIN 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreip-kitės į mane, gausit pigia kainą. Taipgi gausit patarnavimą įvai-riuose apdraudos-insurance reikaluose. Sutaissau paskolas pirmo mortgėjo. Patarnavimas ir išpildy-mas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Vasaros Sezono VYRAMS REIKMENYS

SKRYBĖLĖS

Vyrams ir Vaikinams

Vėliausių Pavidalų,

Stylių ir Spalvų

6.00

GRAŽUS LANGUOTI ir vienodų spalvų

SPORT MARŠKINIAI 3.45 ir 4.95

KELNĖS Vyrams, Vaikinams 3.95 ir 4.95

didelis pasirinkimas įvairių medžiagų

KAKLARAIŠČIAI Pavasariui \$1 ir 1.50

Pritaikyti prie jūsų rūbų. Vėliausių spalvų ir pavyzdžių.

DYKAI GREEN STAMPS su kožu pirėdiniu. DYKAI

Čia galite iškeisti savo Stamp Books.

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Ave Atdara Vakaraš

PER TVORA PASIŽVALGIUS

ATLIEKAMAS Poetas parašė:

Visi norime vienybės,
Visi norim bendrai dirbt,
Bet mūsų partijų vadukai
Trošksta avis toliau kirpt.

Tokių būdų, nūr vienybės,
Tokių būdų nūr tautos;
Ir, gal buti, tautos vilna
Pateks Juozui del barzdos.

BOLŠEVIKŲ Vilnis tikrina, Maskvoje kunigas Braun aptarnauja 25,000 katalikų. Turbut "stakhanoviškai" tas kunigas dirba, jei tiek parapijų vienas aptarnauja? O gal Stalinas, kaip buvęs kandidatas į popus, jam pagelbsti?

SOCIALISTŲ Naujienos, 30 metų savo sukaktį minėdamos, pasigyrė įstojusios pat pradžioje į vėžes "iš kurių joms nereikėjo iškrypti". Kam iš jų krypti jei pačios vėžės visur kaip girtos kypavo?

PRIE kitų savo talentų, bolševikas Pruseika, pasirodo, ir žmogžudys. Nelabai senai jis tvirtino kad prie bolševikų Susivienijimo prisirašė 900 naujų narių, bet oficialė statistika skelbia tik 94. Kur padėjai 806 žmones, Leonai? Jų kraujas šaukia tau atmonijimo!

WORCESTERIO Am. Lietuvių naujus metus, matyti, pradeda Gegužės mėnesį, nes tik tą mėnesį jo skaitytojai susilaukė, tiesa gražaus, 1944 m. kalendoriaus.

SEŠI mėnesiai sukaks kaip mūsų bolševikai, apsidėję "demokratių Lietuvių" kauke, Brooklyne sunėšė savo klumpes ir paskelbė visiems Amerikos Lietuviams žut-but karą. "Galvos risis", Bimba šaukė. Bet, kol kas, tik vienas Bimba be galvos vaikšto, o visi kiti Amerikos Lietuviai nei plauko neprarado. Turbut "phony" karą bolševikai varo....

DR. S. BIEŽIS katalikų Dr. ge raše: "Velionis Smetona atsisot šalia Kudirkos, Basanavičiaus. Valančiausko, Maironio ir kitų Lietuvos didvyrių."

Kažin kur socialistas Grigaitis, kuris velionį taip peizoja, atsisot? Turbut šalia to Vailšvilos, kuris Kestutį pasmaugė.

SLA NARIAMS ruošiamas "konversija" gali virsti "konvulsija".

BOLŠEVIKŲ Vilnis sako, "etnologiniai dėsniai" Ukrainietiška ir Gudiška Rytų Lenkija bus priskirta Maskvai. Apie Lietuvą šį sykį Vilnis nutylėjo. Turbut, bijojo pasakyti savo troškimą, "stalinologijos dėsniai" Lietuvą vergijon atiduoti.

KACAPŲ Vilnis savo 20 metų sukaktį minėjo "Pelenų" salėje, o socialistų Naujienos — Sakalų salėje. Labai simboliškai: mūsų bolševikai jau degė ir į pelenus sudegė, o socialistai — sakalais skrido, vabalais natupė.

DIKTATUROS įvedimas "demokratinėse" Naujienose, pasirodo, brangiai atsiėjo: Grigaitis su Jomantu kovojo per 8 metus, išleides \$25,000, Jomantą badauti privertęs, ir nuvarė jį elgeta į kapus. Lai gyvuoja "demokratija"!

AKRON, OHIO

Prakalbos ir Lietuviškos Filmos Geg. 28

Šv. Petro Par. salje

Šiuomi kviečiame visus Akrono Lietuvius atsilankyti šį sekmadienį, Gegužės 28 d., į Šv. Petro parapijos salę, pamatyti puikių istoriškų Lietuviškų krutamių paveikslų: Matysit įdomybes iš savo kaimyniško miesto Clevelando — tą puikių Lietuvių Kultūrinį Darželį, įvairias Lietuvių ceremonijas Darželyje ir Clevelande bendrai, taipgi tas iškilmingas Lietuvos Prezidento A. Smetonos laidotuvės. Bus parodyta Lietuvos Prezidentas gyvas iškilmėse jo priėmimo kada į Clevelandą atvyko ir dalyvavo Lietuvių Darželyje, ir pagaliau jo laidotuvės.

Kalbėti atvažiuoja LVS pirmininkas Dr. S. T. Tamošaitis, Julius Smetona ir K. S. Karpius.

Programa pradžia nuo 3 val. po pietų, įžanga visiems nemokamai. Rengia ir kviečia SLA. 354 kuopa. Rep.

KATALIKŲ AMERIKOJE VIRŠ 23 MILIJONAI

Oficialis katalikų raštas paskelbia kad 1944 metais katalikų skaičius Suv. Valstijose, Alaskoje ir Hawaii salose — U. S. teritorijoje — yra 23,419,701 — 474,454 daugiau negu buvo 1943 metais.

Parsiduoda Country Home

Geras Country home, 3 bloka nuo skvėro, prie Rock Creek, Ohio, 6 akrai žemės, 7 kambarių namas, yra elektra, vanduo įvestas, 50 mylių nuo Clevelando. Kaina \$3,000. — Rašykite laišką

MIKE TRAKIMAS
E. Water St. Rock Creek, Ohio

VIETINĖS ŽINIOS

KOMARAS ir ANGEL LAIMEJO

Promoteris Jack Ganson labai patenkintas vaikščiojo didelėje miesto auditorijoje pirmadienio vakare, kur į jo rengtas imtynes suėjo virš 4,000 sporto mylėtojų.

Vieni ėjo pamatyti tą baisų žmogų, Prancūzų Maurice Tillet, pramintą "Angel", kuris ėmėsi su Leo Numa, ir kurį nugalėjo 2 prieš 1.

Kiti ėjo pamatyti Amerikos sporto garsenybę, Jack Sharkey, kuris atvyko iš Bostono ir buvo referee Angel-Numa porai.

Lietuviai ėjo pamatyti Juozo Komaro, Jack Sharkio, Karolio Požėlos na ir bendrai pasigerėti imtynių sportu.

Pirmos sunkaus svorio vyrų imtynės po ilgo laiko rengtos, ir reikia pasakyti buvo pilnai patenkinančios — visos penkių poros imtynių puikiai save užsirekomendavo. Nors karo metu imtikai taip pat dirba po įvairias karo dirbtuves, tačiau Gansonui pavyko surinkti dešimtį sunkaus svorio imtynių ir atgaivinti Clevelande imtynių sportą.

Karolis Požėla, kaip Angelo manadžeris, pats nesimė.

Juozas Komaras, Lietuvos milžinas, Amerikos sporto rašytojų vadinamas Joe "Bull" Komar, gavo dar už save didesnį, vikrų priešą, Kanadietį Al Dunlop. Po sunkaus darbo tačiau Juozas su savo priešu apsidirbo į 9 minutes 15 sek.

Juozas dabar gyvena Clevelande, todėl galima tikėtis jis dažniau dalyvaus imtynėse.

Jack Ganson skelbia kitas imtynes pirmadienio vak., Birželio 5.

•MURRAY-OHIO Mfg. Co. darbininkai nutarė baigt streiką ir grįžo dirbti. Streikavo apie 900 darbininkų.

JAU LEITENANTAS

Pereitą rudenį į Clevelando Fenn Kolegiją buvo atsiųstas jaunas orlaivininkystės studentas Albertas A. Jurgelūnas, iš Brockton, Mass. Jo tėvas yra žinomas Lietuvių veikėjas Naujojo Anglijos.

Atlikęs kolegijos nuskirtą mokslą, Albertas iškeltas į Texas valstiją, San Marcos Army Air Field. Ten šiomis dienomis jis baigė Armijos Oro Jiegy Navigacijos Mokyklą ir tapo Leitenantu.

Pereitą Kovo mėnesį lakunas Jurgelūnas viename skraidyme pakliuvo nelaimėn — susimušė du lėktuvai ore, kiti visi lakunai užmušti, tik jis vienas išliko gyvas.

AR ŽINAI kad įvyksta Svarbios Paskaitos?

Kalba Jurgis Vanagas
CLEVELAND, OHIO

Prakalbos atsidūna kas ketvirta dienos vakarą, nuo 8:00 val., antrojo Peck's Hall, 1446 E. 82nd Street 3-čias aukštas (antros durys namo kampo E. 82nd St. ir Wade Park Ave.). Įžanga nemokamai, rinklė vos nebus. Rengia ir kviečia šv. Rašto tyrinėtoja. (Skelbimas)

AUKOKIT Lietuvos vadavimui reikalams per LVS. Visi stokime už laisvą Lietuvą.

EZELLA THEATRE

7009 Superior Avenue

Sekm. ir pirmad. Geg. 28 ir 29

Dennis Morgan in

"DESERT SONG"

Sekmadienį po pietų

"COWBOY CANTEN"

Antrad. Geg. 30 po pietų ir vak.

"CHINESE CAT"

Trečiad. ir Ketv. Geg. 31, Birž. 1

Nelson Eddy in

"KNICKERBOCKER HOLIDAY"

Du Hoovers Susitikę New Yorke Kalbasi

Kairėje, J. Edgar Hoover, FBI viršininkas, ir buvęs Prezidentas Herbert Hoover, kalbasi tarp savęs, susitike Amerikos Vaikų Klubų konferencijoje New Yorke, kur jie buvo pakviesti kalbėtojais.

Ohio Valstijoje 1943

Metais Mirė 82, 030

Ohio valstijoje perėjais 1943

metais mirė daugiau civilinių

žmonių nuo ligų ir šiaip nelai-

smių negu kurį kitą paskirą

metą nuo 1918, kuomet influ-

enza daugelį kirtu.

Pernai mirė 82,030 civiliniai

gyventojai — 4,540 daugiau

negu mirė 1942 metais. Per-

eitą rudenį siautus lengva in-

fluenza sakoma buvo priežas-

tis padauginimo mirčių šioje

valstijoje.

REIKALINGA DARBININKŲ

Plieno oundrėje

(Steel Foundry)

Squeeze Molderiai

Machine Molderiai

Chipperiai ir

Grinderiai

Dirbti Paskirais Šiftais

Mokestis nuo valandų ir

nuo skaičių.

THE WEST STEEL

CASTING COMPANY

895-853 East 76th St.

EN. 4540

MERGINOS

Lengvam dirbtuvėms

darbui svarbioje karo

industrijoje.

Patyrimas Nereikalinga.

48 Valandos Savaitėje

Pusantro tiek už viršlaikį

Nedirbama Sekmadienį

Kreipkitės į G. L. Hilton

3088 Broadway

Valandos: 8 ryto iki 5 vak.

Šeštad. 8 ryto iki pietų.

Standard Oil Co.

(OF OHIO)

•EGIPTAS yra penkta iš eilės šalis pasaulyje vatos auginimo daugume.

Why Pay More?

CLEVELAND TRUST
PERSONAL LOANS
ARE LOW-COST
EASY TO ARRANGE

50 YEARS OF BANKING USEFULNESS
★ 1894-1944 ★

REIKALINGA DARBININKŲ LATHE DARBAMS

Turret Lathe Operatorių
Casting Grindierių
External Roll Grindierių

PUSIAU PRASILAVINUSIŲ

reikalinga operatviumi
automatiškų SHELL mašinų
3-čias šiftas 11 iki 7 ryto.

Gera valandų mokestis
Tinkamos darbo sąlygos
55 Valandų Savaitė su
viršlaikio mokesčiu

Bonus už Darbą Naktimis

THE YODER CO.

5500 Walworth ME. 0520

MES DUODAM IR ISKEICIAM EAGLE STAMPS

The May Company Fashion BASEMENT

Dvi Skalbiamos, Tvirtos, Puikios Styliaus

Fruit of the Loom 2.99

Seersucker
SUKNELĖS

Jos gerai nešiojasi, skalbiasi ir ne reikalauja PROSYMO! Bryžiai ar ba langučiai daugybėje stylių — čia paduodame tik dviejų pačių populiariausių. Mieros 14 iki 12 paneleis ir moterims.

STYLIUS A. Dryžuotas seer-

sucker medžiagos, prie akų su-

segama. Raudonos, rudos, mė-

lynos spalvų, mieros 16 iki 12.

STYLIUS B. Langučiai seer-

sucker medžiagos suknelė. Za-

lios, rudos arba mėlynos spal-

vos spalvų, mieros 14 iki 12.

The May Co. Basement

Jeigu galėtumet
tikrai pamatyti
kokie dalykai
dedasi tenai

DIDELI dalykai dedasi ten kur karas eina. Ir dideli dalykai eina visu smarkumu šia. Karui reikalinga vielių daugiau ir daugiau kasdieną.

Taigi jeigu jūs atliekat Long Distance pasikalbėjimą ant karo reikalais užimtų linijų, operatorė gali jums pasakyti — "Prašom apriboti savo pasikalbėjimą 5 minutom". Tas daroma tam kad galėtų daugiau pasikalbėjimų būti atlikta laike skubos periodų.

Pirkit War Bonds Pergalei

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENDICOTT 4486—Atdara vakarais

STOJA DIRBTI PENKTOJ PASKOLOJ

Lithuanian War Activity Komitetas savo specialiaame susirinkime, laikytame Lietuvių salėje Gegužės 23 d., nutarė dėti visas pastangas kad Penkta Amerikos Karo Paskola iš Lietuvių pusės būtų remiama kuostipriausia.

Penkta War Loan prasidės Birželio 12 d.

Siame vajuje visos šalies kvota nustatyta \$16,000,000, 000, o Clevelando sričiai nukirto kvota \$245,000,000.

Siame vajuje taip pat bus dedama pastangos kad darbo žmonės išpirktų kuodaugiausia Serijos E bondu.

Sis Lietuvių War Activity Komitetas Penktos Karo Paskolos vėjui išrinko komisiją: Jurgis K. Venslovas, K. S. Karpis ir Antanas Šimkunas.

Lietuviams patartina pirkti savo ekstra bonus per Lietuvių banką.

SVARBUS LVS 1-MO SK. SUSIRINKIMAS

Metinis LVS seimas atsisus Chicagoje Birželio 10 ir 11 d.

Clevelando LVS 1-mo skyriaus nariai tutinai kviečiami atsilankyti į susirinkimą penktadienio vakare, Birželio 2 d., Dirvos redakcijoje, nes bus rinkimas seimui delegatų ir kiti svarbūs pasitarimai. Pradžia 8:15 val. Vald.

PELNINGAS IR SMAGUS VAKARĖLIS

LVS 1-mo skyriaus surengtame kortavimo vakarėlyje pp. Salasevičių namuose, pereiną sekmadienį smagiai praleido laiką susirinkę keliadesimts asmenų, su savo poromis, kiti be. Iš tos pramogos padaryta keliadesimts dolarių pelno L. V. S. skyriaus reikalams.

Prie šeimininkų, tame parngime dabavosi: Marė Miščikienė, Marge Verbilienė, A. Navickienė, poni Samienė ir Alvinia Luizienė.

Komisija taria ačiū pp. Salasevičiams už leidimą tam tikslui naudoti jų namų, N. A. Wilkeliui už paskolinimą kedžių, ir kitiems kurie kuo nors prie to prisidėjo.

Gasolino Vagystė

Dar nepasibaigė 22-ro Ward rinkimų skandalas, kur susekta balsų klastavimas, štai Clevelande išėjo į viršų Ration Board No. 6 gasolino kuponų vagystė. Del to valdžia uždarė Ration Board 6 ir tęsia tyrinėjimus visų tos įstaigos tarnautojų. Šioje šiuolerystėje inaina klasingais budais išdavimas gasolino kuponų tiek kad jie apima virš pusę milijono galionų gasolino ir šimtus tukstančių dolarių.

Tardymus varo Clevelando policija ir federalės valdžios agentai. Šiomis dienomis suareštuotas C. R. Allen, buvęs šio distrikto Defense Transportationis tvarkytojas. Jisai rezignavo iš tos vietos pereiną Vasario mėnesį. Kitas atrodymas asmuo, Robert A. Disauer, Board No. 6 tarnautojas, tikrina kad Allen grąsinęs jo gyvasčiai jeigu jis neduosias jam kuponų užtektinai del 2 milijonų galionų gasolino. Jieškomas dar vienas asmuo kuris su ta suktybe turėjo bendro, bet dabar išvažiavęs Floridon.

DARŽELIO SNSIRINKIMAS

Lietuvių Kultūrinio Darželio Sajungos susirinkimas bus laikomas pirmadienio vakare, Gegužės 29, nuo 8:30 val., Lietuvių salėje. Valdyba.

RINKIT PARAŠUS TOLIAU!

Lietuvos laisvei atgauti Peticijai parašų rinkimo vaju dar nebaigiamas — laikas kada peticijos turės būti grąžintos bus paskelbta tik po LVS seimo, kuris įvyks Chicagoje kitą mėnesį.

Tuo tarpu, kurie turi peticijos blankas, vis daugiau ir daugiau gauna parašų ant jų.

Alekas Banys varo jau keletą tukstančių parašų. Jisai pasisventė gauti parašus visų katalikiškų bažnyčių kunigų, ir tas darbas jam sekasi. Keliadesimts kunigų jau pasirašė ir kurie klebonai turi parapijines mokyklas, jie padaro sutarimą kad su peticija nueitų ir į parapijos mokyklą parašus gauti iš mokytojų vieuočių, ir jos mielai pasirašo.

Kurie neturit peticijos blankos, gaudit ją Dirvoje tuoju, ir gaudit ant jos 30 parašų — tai ir viskas.

NEVULIAI UŽTROŠKO SMALKUOSE

Pereitą sekmadienį, atvykę palankyti savo tėvus, Nevulius, 1166 E. 72 st., sunus Petras su savo žmona atrado savo tėvų namą užpildytą gasinio pečiaus dujomis ir motiną rado sklepe jau užtroškusia. Marė Nevulienė, 59 m., užkurė sklepe vandens šildytoją, kurio kamunikas buvo užsuktas, ir namas užsipildė gazo smalkais. Dominikas Nevulis, 62 m., rastos kambaryje viršuje dar gyvas, bet ir jis ligininėje mirė sekančią dieną.

Atiduokit Atliekamą Seną Popierą

Cuyahoga County Salvage Committee skelbia vaju rinkimui seno atliekamo popierio iš įvairių mažų biznio vietų, netik iš namų. Biznieriai raginami surinkti visą atliekamą popierį ir padėti ant šaligatvio. Nuvežimas prasidės Birž. 5.

Taip pat surenkama popiera iš privačių namų, tik reikia surišus išnešti ir padėti ant šaligatvio.

•GATVEKARIŲ IR BUSŲ motormany-konduktorių streikas, buvęs nustatytas sekmadienio rytui, neįvyko, pasisekė atkalbėti darbininkus nuo streikavimo. Tesiama derybos. Darbininkai reikalauja 7c valandai mokesties daugiau.

•MIESTO Taryba pasiryžo iškovoti Clevelando gyventojams nupiginiimą elektros kainos į namus. Su Illuminating Co. baigėsi kontraktas ir sudarymų naujos sutarties taryba siulo kompanijai nupiginti elektrą, kurios papiginiimas apimtų sutaupymą vidutiniui po \$6 metuose. Kompanija pasiryžus priešintis piginiimui.

REIKALINGA LIETUVIS BERNIUKAS, 14-15 METŲ

dirbti Dirvos spaustuvė po mokyklos valandų. Norintis galės išsimokint spaustuvės darbo. Kreiptis tuoju į Dirvos Administraciją.

Paskutinė Proga Tiekiamas šis Penktadienis

Klebono Kun. J. F. Angelaičio kunigystės 10 metų sukakties ir 5 metų kaip klebonauja šioje parapijoje proga, N. P. P. Sv. parapijos nariai ir draugijos rengia banketą ir pasiilksminimo vakarą, sekmadienį, Gegužės 28, nuo 5:30 val. Atsibus parapijos salėje.

Del brangaus laiko visiems, tikietus malonėkit užsisakyti telefonu tuoju. Skambinkit vakare, PO. 4779. Komisija.

JACK SHARKEY CLEVELANDE

Buvęs pasaulinis čempionas kumštlininkas Jack Sharkey atvykęs į Clevelandą praleido čia trejetą dienų. Jis atvyko dalyvauti kaip referee didžioje imtynėse miesto auditorijoje.

Jack Sharkey turi Clevelando savo vedusią seserį, kurios nebuvo matęs per 17 metų, taigi atlankė ją ir praleido su jos šeima sekmadienį. Ji gyvena ant E. 60 street prie St. Clair ave.

Jack Sharkey gerai išrodo, vikrus ir linksmo buvo, ir tėra dar tik 42 metų amžiaus.

Jisai taip pat stojo pasitarinai Dėdei Samui — jis stojo į kareivių palinksminimo sekciją, jau buvo nuvažiavęs į šiaurės Afriką, ten dalyvavo kareivių sporto parengimuose. Jis pataria butinai ir nuolat rašyti savo kareiviams laiškus, tas yra maloniusias kareiviui dalykas.

MIRIMAI

GUDAS, Jonas, 17938 Neff Rd., mirė staiga Gegužės 23. Pašarvotas Della E. Jakubs laidotuvių namuose, laidojama šeštadienio rytą, Geg. 27.

ZAKAREVIČIUS Juozas, nuo 3937 E. 120 St., mirė St. Luke's ligininėje, Geg. 23, laidojamas Geg. 26, nuo 2 val. po pietų, Highland Park kapinėse.

Velonis Amerikoj nuo 1939 m., pacina iš Butenių k., Geležiu par., Panev. ap.

Liko žmona, Uršulė, sunus Vytautas, tarnauja Army Air Corps, ir pusbroliis, Antanas Šimkunas.

Prigulėjo prie Dr. Vinco Kudirkos Pašalpinės Draugijos.

KURTIS Marė, 32 m. (Montvillaitė), nuo 20631 Chickasaw ave., mirė Geg. 20, palaidota Geg. 24, Kalvarijos kapinėse. Pamaldos atsiubuo naujo parapijoje. Paliko vyras, Jonas, sunus Jonas, taipgi brolii ir sesers.

NEVULIENĖ Marė, 59 metų (Nemuraitė), 1166 E. 72 st., mirė Geg. 21. Rudaminos p. Suvalkijos, Amerikon atvyko 1910 m. Liko brolis, Petras Nemura, ir sesers Agnieszka Katkauskienė, Veronika Matonienė.

NEVULIS Dominikas, 62 m., mirė Geg. 23. Paeina Budviečių par. Suvalkijos.

Abu vyrai ir žmona, laidojami kartu Geg. 26, Kalvarijos kapinėse. Pamaldos Sv. Jurgio bažnyčioje.

Liko vaikai, Juozas, Petras ir Alekas.

Viršuje pažymėtų keturių laidojime pasitarimo laidočių direktorius N. A. Wilkeli.

DAR PIRKO BONĄ

Eva Shimkus dar nupirko \$100 vertės karo boną prie Lietuvių Penkių Milijonų vajuas.

SUSIRINKIMO NEBUS

Dr. Vinco Kudirkos Pašalpinė Draugija paėmė vasarines atostogas: Birželio ir Liepos mėnesį susirinkimų nelaišys. Nariams nepatartina sirgti per tą laikotarpį. Vald.

PARSIDUODA GROSERNĖ

Cash grosernė su arba be dviejų seimų namu, 40 metų išdirbtas biznis, 4204 Bucyrus ave., prie Pearl road. Parsiduos už visai žemą kainą. Smulkmenų klauskit tarp 2 ir 3 po pietų, 8429 Broadway. (22)

LIETUVIŲ SALEJE

Ateikit į Lietuvių salę pasiilkti ir smagiai praleisti vakarą su savo draugais. Šios susieigos atsibuna kiekvieną vakarą, nuo 8 val. lygiai. Paremkit savo klubą ir Lietuvių salę, vietoje eiti kitur. Čia tapo padidintos dovanos, todėl jums bus naudinga atsilankyti dažniau į Lietuvių salę.

DIRVA

Lithuanian Digest

6820 SUPERIOR AVENUE

CLEVELAND 3, OHIO

PHONE: ENDICOTT 4486

An Aspect of the Lithuanian Record of Independence

By P. ZADEIKIS

(Reprinted from The Annals of The American Academy of Political and Social Science. Philadelphia, March, 1944)

P. Zadeikis, Minister of Lithuania to the United States since 1935, has represented his country in the United States in various capacities since 1924. He was formerly member of the Lithuanian Mission in Leningrad; Minister of National Defence; vice president of the Lithuanian finance mission in the United States and member of the Lithuanian Military Delegation in France.

The breakdown of the Russian czarist regime and of German militarism as the result of World War I, Allied support of the Wilsonian doctrine of self-determination, the appreciable degree of cultural and political renaissance of the Lithuanian people, and last but not least, the determination of the Lithuanian nation to defend its recently declared independence by force of arms, made it possible for Lithuania in the end of 1918 to rise again and assume its rightful place among sovereign nations. The boundaries of the resurrected state were drawn in accordance with the ethnographic principle rather than solely the linguistic principle. Historical traditions of Lithuania's eventual independence past were cherished as the guiding spirit and a connecting link. Lithuanian intellectuals, up to that time dispersed all over the globe, flocked to their native land and bolstered the modest contingent of the intelligentsia which managed to stay in the country in spite of the disfavor of the previous Russian regime.

National Progress

The task of reconstruction which confronted the Lithuanian Government was enormous indeed; Lithuania, impoverished by the previous Russian rule, torn and ravaged by war and foreign occupation, had to build everything anew, and although the rebuilding began immediately, it could not achieve momentum for some time because of the unsettled Vilnius and Klaipeda problems.

While rebuilding her ruined cities and lines of communication, Lithuania inaugurated an ambitious program of erecting numerous school buildings, at the same time diligently constructing her completely new administrative, judicial, and educational system. A network of primary and advanced schools arose and a Lithuanian university and many institutions of higher learning were eradicated. A School of Arts and a state-owned opera rated high.

Lithuania, a farmers' republic as it is often referred to, during the short period between two wars established its democratic form of government and achieved remarkable progress in economic and cultural fields. Economic life, shamefully neglected by the backward czarist administration, was reorganized with the help of a sweeping agrarian reform and the development of a co-operative system. A sound monetary policy and a stable unit of currency based on gold were established. Lithuania also succeeded in developing livestock husbandry, dairy farming, poultry raising, production of flax, exploitation of peat deposits for fuel, and other activities. She put her industry, based on agriculture, such as meat packing, tanning, wood-pulp production, and sugar-beet and potato-alcohol refineries, on a sound basis of domestic consumption and foreign trade. Unemployment was negligible. Lithuania fully demonstrated her ability to manage her affairs as an independent economic unit.

Lithuania's record shows that she

is a progressive nation, deeply rooted in western conceptions of civilization and personal liberties. In an atmosphere permeated by the constant menace of hostile Nazi and Communist propaganda, Lithuania managed to remain free to a remarkable degree from racial hatreds and restrictions on civil rights.

Foreign Relations

In her foreign relations, Lithuania strove to promote good relations with her neighbors, and, firmly believing in the principle of collective security, she faithfully supported international peace machinery — the League of Nations and the Permanent Court of International Justice.

On October 7, 1920, at Suwalki, Lithuanians and Poles signed an agreement pertaining to their future relations, but two days later the Poles invaded the city of Vilnius, capital of Lithuania, and illegally took possession of the Vilna region, as a consequence of which Lithuanian-Polish relations remained severed until 1938.

In May 1924 sovereignty over Klaipeda (Memel) territory, Lithuania's outlet to the Baltic Sea, was finally and formally transferred to Lithuania by the Allies.

Lithuania's relations with her giant neighbors, Germany and the Soviet Union, were dependent on the attitude of the stronger. Generally speaking, they were satisfactory. Lithuania reached full understanding with the democratic Reich concerning their border questions and all other matters. Relations with Hitlerite Germany were constantly irritated because of the Nazi determination to tear away from Lithuania the Klaipeda (Memel) port and territory. When Hitler declared "Keine Baltische Frage", Lithuanians knew exactly what the "superman" meant by that. "Ostland", a Nazi-organized machinery for colonization, exploitation, and denationalization of the Baltic peoples, has acquired among these people a reputation of a sort of "Vernichtungs-Stelle" (liquidation office). Therefore, Lithuanian resistance to Nazi rule is a logical as well as a traditional matter. As other European nations, the Lithuanian people are today silenced by the heavy hand of the German occupation. Yet, prompted by their healthy nationalism, inspired by their traditions of freedom and the principles of the Atlantic Charter, they are placing their hopes in the victory of the Allies and are therefore continuously resisting their cruel oppressors.

Lithuania and Soviet Russia based their relations, of course, not on a cordon sanitaire idea but on a desire for honest and lasting peace, honoring equality of states and races. For that purpose they signed the Moscow Peace Treaty of July 12, 1920 as equal partners, Soviet Russia renouncing voluntarily and forever all sovereignty rights over ethnographic Lithuania. Lithuania then hoped that Soviet Russia

Parduodam Namus

Turim kas pirkėjus jusų namui, ir jei parduosit dabar gausit tris kartus daugiau iš musų negu karui pasibaigus. (77)

Euclid-84th Realty

Garf. 0970 (CEDAR 1691)

Parsiduoda Namai

ANT EDNA—5 ir 4 kamb. dviejų seimų, 2 muro garažai, furnasas. Kaina \$6,400.
ANT BELLEVUE—5 ir 5 kamb. dviejų seimų namas, \$4,900. Kreiukitės tuoju

JOSEPH GLOBOKAR

986 E. 74th St. HE. 6607

Jau Atidaryta ir Pilnai Veikia Naujausias Moterims Grožio Patarnavimo Įstaiga

ALVINA'S BEAUTY SHOPPE

8104 Superior Ave.

CEdar 2494

Alvina Paulienė, Savininkė

Duodam vėliausios mados Permanents ir kitokį grožio patarnavimą. Susitarimui atminkit mūsų telefoną.

AMERICAN HEROES

BY LEFF

Major Lyle J. Deffenbaugh, Infantry, of Omaha, earned his Silver Star for gallantry in action in Tunisia. Under heavy machine gun fire aimed directly at his position, which silenced the radio, he disregarded all personal safety, and remained in full view of the enemy within close range to shout directions and orders to two of his companies. Our praise for his heroism is not enough, we must buy War Bonds and hold 'em.

U. S. Treasury Department

would not return to the imperialism of Peter I and Catherine II. The two countries later signed a non-aggression pact which was prolonged to 1945, and they even signed a Mutual Assistance Pact in 1939.

There is yet one more important pact which ought to be given more prominence in our time: the Convention for the Definition of Aggression, signed in London on July 5, 1932 by many nations, including Lithuania. Mr. Litvinoff, the author, signed it for the U.S.S.R.

Lithuania's Plight

In spite of these agreements, the Soviet Union now claims Lithuanian territory on the basis of a "plebiscite" staged by the interference of the Red Army in 1940, as admitted by Soviet officials and the Soviet press. However, the simple truth about that "plebiscite" seems to be that it was ordered by Moscow for three reasons: to camouflage aggression, to provide a pretext for annexation, and to shift all responsibility for this crime onto the victim himself, so that the culprit could walk and talk to others with a pious face.

If that "plebiscite" represented the genuine will of the people, then a unique precedent has been established whereby a free nation consciously exchanged its freedom for the chains of foreign domination. It is, however, self-evident that no such thing occurred. The "plebiscite", a sheer coup de force and a tool of stealthy imperialism, represents only the wishes of the invader and not the free will of the invaded people. The Soviet Union, profiting at the time from her unholy alliance with Hitlerite Germany, proceeded with her planned annexation of the Baltic States.

Such tactics were rightly condemned here in America, and the world echoed nonrecognition of the Soviet annexation of the Baltic republics. The American doctrine of

nonrecognition, first applied in 1931 in the case of the annexation of Manchuria by Japan, triumphed in the recent declarations at Teheran. This doctrine, fully applied to the Baltic-Soviet controversy, is bound to produce positive results.

Plunged in misery by the brutalities of two successive foreign occupations since the beginning of this war, the Lithuanian nation, as other Baltic peoples, realizes only too well the tremendous difficulties facing it now and even after the Germans are driven out of its territories. Situated between Nazi Germany and Soviet Russia, the two gigantic grinding stones turning in opposite directions, its plight has no comparison elsewhere. It therefore commands the world's attention as well as sympathy.

Baltic Rights

Since freedom is one of the most sacred rights of man, any imperialistic attempt to enslave a weaker neighbor must be considered an international crime of the first degree. Since the Baltic States—Lithuania, Latvia, and Estonia—were independent sovereign states, and in a legal sense remain sovereign entities even now, and since they have been deprived of their freedom by force or threat of force, they are, in accordance with the spirit of the Atlantic Charter, entitled to full restoration of their sovereignty rights and self-government.

Broken treaties and promises, like broken china, render a sad picture of affairs. However, clarification of post-war aims on the part of Moscow, in conformity with the rights of the Baltic nations to full independence, would undoubtedly clear the political atmosphere throughout Europe, would increase resistance of the Nazi-enslaved peoples and checkmate Nazi Germany, and would shorten the war for the benefit of all concerned.

RUFINKITES PATAISYMU SAVO FURNASO VASAROS METU

DABAR TAM TINKAMIAUSIAS LAIKAS

Telefonuokit savo MONCRIEF Pardavėjui

The Henry Furnace Co.

Medina, Ohio

Compliments

HARMAN JEWELERS

1902 East 9th St.

MA. 3129

Best Wishes

GRANT PHOTO PRODUCTS, Inc.

Manufacturers of Photographic Paper

18915 Detroit Ave.

AC. 6800

Greetings

CRETNEY'S SERVICE STATION

565 East 123rd Street

GL. 7852

Greetings

Oral Federal Savings & Loan Association

of Lakewood

12511 Madison Ave.

BO. 0510

IRON FIREMAN

Manufacturing Company

World's Largest Manufacturers of

COAL BURNING EQUIPMENT

Direct Factory Branch

2250 Euclid Ave.

CH. 4311